Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Nr. 11. **Warszawa, dnia 15 kwietnia 1928 r.** **Rok X.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 75 groszy, z przesyłką zwyczajną gr. 90, poleconą 1 zł. 30 groszy. Prenumerata kwartalna 5 zł. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących pedlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3, Tel. redakcji Min. Sk. wewn. 24, tel. Administracji Min. Sk. wewn. 20.
Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dziennika Urzędowego" Administracja przypomina, iż czas odnowić prenumeratę na kwartał II-gi r. b., która wynosi zł. 5.00.

Przepisy ogólne.

134.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 26 marca 1928 r.

w sprawie Komisji Nadzwyczajnej do walki z nadużyciami, naruszającemi interesy Państwa

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Dochodzenia i śledztwa, wszczęte przed dn. 5 maja 1928 r. przez Komisję Nadzwyczajną do walki z nadużyciami, naruszającemi interesy Państwa, i do dnia tego nieukończone, winny być ukończone do dnia 5 lipca 1928 r., lub też przekazane w tymże terminie przez Komisję Nadzwyczajną według jej uznania bezpośrednio bądź właściwym prokuratorom, bądź właściwym sędziom śledczym, bądź bez względu na właściwość sędziom śledczym do spraw wyjątkowego znaczenia bez potrzeby uzyskiwania delegacji, przewidzianej w art. 3 i 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o sędziach śledczych do spraw wyjątkowego znaczenia (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 611).

Art. 2. Komisja Nadzwyczajna do walki z nadużyciami, naruszającemi interesy Państwa, po dniu 4 maja 1928 r. działa na zasadzie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 kwietnia 1927 r. o utworzeniu Komisji Nadzwyczajnej do walki z nadużyciami, naruszającemi interesy Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 41, poz. 369) w celu zakończenia spraw, rozpoczętych przez nią przed dniem 5 maja 1928 r., bez prawa wszczynania nowych dochodzeń i śledztw.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski*

Minister:
(—) *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
Bogusław Miedziński.

(Dz. U. R. P. z dn. 26.III. 1928 r. Nr. 40, poz. 388).

135.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o przerachowaniu bilansów przedsiębiorstw publicznych i prywatnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Przedsiębiorstwa publiczne i prywatne obowiązane są na dzień 1 lipca 1928 r. sporządzić według zasad, wyszczególnionych w niniejszem rozporządzeniu, majątkowy bilans brutto w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790). Bilans ten winien być przyjęty za podstawę do dalszego prowadzenia ksiąg.

Art. 2. Wartości bilansowe nieruchomości, ruchomości, maszyn, urządzeń technicznych i wogóle przedmiotów, nieprzeznaczonych do zbytu, nabytych przed dniem 30 września 1925 r., mogą być przerachowane według stosunku, nieprzekraczającego 172 złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790), za 100 złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401).

Należności i zobowiązania w złotych w złocie, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401), oraz w walutach obcych winny być wstawione do przerachowanego bilansu brutto na dzień 1 lipca 1928 r. w pełnej równowartości w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790).

Równowartość należności i zobowiązań w walutach obcych winna być obliczona według przeciętnego kursu Giełdy Pieniężnej w Warszawie z ostatniego dnia notowań, poprzedzającego dzień 1 lipca 1928 r.

Art. 3. Wszelkie niewyszczególnione w art. 2 pozycje bilansu brutto, zestawionego na dzień 1 lipca 1928 r., uważa się za wyrażone w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790).

Art. 4. Przepisy o szacowaniu przedmiotów majątkowych, zawarte w obowiązujących ustawach oraz statutach spółek akcyjnych lub umowach spółkowych, nie mają zastosowania przy przerachowaniu pozycyj bilansowych według zasad niniejszego rozporządzenia.

Art. 5. Nadwyżka bilansowa, osiągnięta z przerachowania bilansu w myśl niniejszego rozporządzenia, winna być użyta przedewszystkiem na pokrycie strat bilansowych lat ubiegłych.

Określenie sposobu zbilansowania ewentualnej pozostałości nadwyżki należy do właściwych władz przedsiębiorstwa z tem zastrzeżeniem, że na kapitał amortyzacyjny winna być przelana co najmniej taka część reszty pozostałości nadwyżki, jaka według bilnasu, nieprzerachowanego na dzień 1 lipca 1928 r., odpowiada proporcjonalnie stosunkowi kapitału amortyzacyjnego do innych kapitałów własnych przedsiębiorstwa.

Art. 6. O ile część nadwyżki z przerachowania przelana zostanie na kapitał zakładowy spółki, to należy albo podwyższyć odpowiednio wartość nominalną akcyj (udziałów), albo wydać akcjonarjuszom nowe akcje w stosunku proporcjonalnym do posiadanych.

W tym ostatnim wypadku akcjonarjuszom, którzyby mieli prawo do otrzymania ułamka nowej akcji, należy wydać odcinek akcji odpowiedniej wartości nominalnej na okaziciela. Odcinki akcyj nie uprawniają ich posiadaczy do udziału w walnem zgromadzeniu lub do korzystania z jakichkolwiek przywilejów, przysługujących posiadaczom całych akcyj, dają natomiast prawo do udziału w zyskach spółki, do udziału w nowych emisjach oraz — w razie likwidacji — do udziału w majątku spółki.

Art. 7. Przepisy ustaw dzielnicowych, dotyczące rewizyj bilnasów i ksiąg przedsiębiorstw handlowych przez rewidentów sądowych lub obranych przez spólników, mają zastosowanie przy przerachowaniu w myśl niniejszego rozporządzenia bilansów brutto na dzień 1 lipca 1928 r.

Art. 8. Przerachowany w myśl niniejszego rozporządzenia bilans brutto winien być zatwierdzony przez właściwe organa przedsiębiorstwa najpóźniej w terminie do dnia 31 grudnia 1928 r.

Art. 9. Zmiana wysokości kapitału zakładowego (akcyjnego) spółki akcyjnej i komandytowo-akcyjnej, dokonana na mocy niniejszego rozporządzenia, jako też zmiana ilości i nominalnej wartości akcyj nie wymaga zatwierdzenia rządowego, z wyjątkiem wypadku, kiedy przeciwko uchwale większości zgłoszono do protokółu walnego zgromadzenia protest akcjonarjuszów, reprezentujących najmniej 1/10 część kapitału zakładowego, i protest ten poparto w ciągu miesiąca umotywowanem podaniem, wniesionem do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, względnie do Ministerstwa Skarbu.

Przedsiębiorstwa bankowe winny bezwzględnie uzyskać zatwierdzenie zmian w swoich statutach.

Art. 10. Przerachowane i nieprzerachowane bilanse brutto na dzień 1 lipca 1928 r. winny być wraz z uzasadnieniem przerachowania i dowodem zatwierdzenia przez właściwy organ przedsiębiorstwa złożone w ciągu 2 miesięcy po zatwierdzeniu Ministerstwu Przemysłu i Handlu, Ministerstwu Skarbu oraz władzy skarbowej, właściwej pod względem wymiaru podatku dochodowego

Art. 11. Przerachowany bilans brutto na dzień 1 lipca 1928 r. przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań, winien być ogłoszony w myśl obowiązujących przepisów.

Art. 12. Kapitał zakładowy, wykazany w przerachowanym bilansie brutto na dzień 1 lipca

1928 r., winien być ujawniony w rejestrze handlowym zgodnie z obowiązującemi przepisami.

Wpis do rejestru spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych może nastąpić po upływie 3 miesięcy od daty ogłoszenia przerachowanego bilansu brutto. Wpis taki jest niedopuszczalny, jeżeli w ciągu powyższego okresu czasu wpłynie do sądu zawiadomienie właściwego ministerstwa o zgłoszeniu protestu, o jakim mowa w art. 9, lub też zarządzenie, o jakiem mowa w art. 13.

W razie złożenia sądowi rejestrowemu wspomnianego zawiadomienia wpis do rejestru może nastąpić dopiero po zatwierdzeniu przez właściwego ministra zmian w statucie spółki, będących przedmiotem sporu. Odmowa zatwierdzenia winna być umotywowana.

Art. 13. Właściwy minister może z urzędu umotywowanem zarządzeniem założyć sprzeciw przeciwko uchwale walnego zgromadzenia spółek akcyjnych i komandytowo - akcyjnych, ustalającej wysokość kapitału zakładowego oraz wartość nominalną akcyj na podstawie przerachowanego na dzień 1 lipca 1928 r. bilansu brutto.

Sprzeciw ten należy zakomunikować zarządowi spółki i sądowi rejestrowemu w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia przerachowanego bilansu brutto.

Art. 14. Przepisy, zawarte w art. 9 ust. 1, art. 12, ust. 2 i 3 oraz w art. 13, nie mają zastosowania, o ile ustawy dzielnicowe przewidują, że zmiana statutu następuje trybem rejestracji sądowej.

Art. 15. W celu zmuszenia przedsiębiorstw prywatnych do przerachowania bilansów w myśl niniejszego rozporządzenia w terminie do dnia 1 stycznia 1929 r., Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu może na każdego z kierowników tych przedsiębiorstw (członków dyrekcji, względnie zarządu) nakładać kary pieniężne, przy zastosowaniu przepisów art. 45 i 48 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342), z tą różnicą, że kary te mogą być nakładane w wysokości do 5.000 zł.

Jeżeli przedsiębiorstwo prywatne nie przerachuje bilansu w myśl niniejszego rozporządzenia w terminie do dnia 1 marca 1929 r., właściwy sąd może na wniosek Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu orzec likwidację przymusową przedsiębiorstwa.

Art. 16. Nadwyżki bilansowe, pochodzące z przerachowania, uskutecznionego w myśl niniejszego rozporządzenia, nie podlegają opodatkowaniu.

Art. 17. Przerachowanie, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, nie podlega opłacie stemplowej.

Art. 18. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia, zwalniającego całkowicie lub częściowo od opłat rejestrowych wpisy do rejestru firm, wynikające z zastosowania niniejszego rozporządzenia.

Art. 19. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do zakładów ubezpieczeń i spółdzielni, a wykazane w bilansach tych przedsiębiorstw sumy uważa się za wyrażone w złotych, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 października 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 790), z tem zastrzeżeniem, że należności i zobowiązania, wyrażone w walutach obcych oraz w złotych w złocie, określonych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 401), winny być przerachowane w sposób, wskazany w art. 2 ust. 2 i 3 niniejszego rozporządzenia.

Art. 20. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu i Ministrowi Przemysłu i Handlu, wykonanie zaś art. 18 — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 21. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dnia 26.III. 1928 r. Nr. 38, poz. 352).

136.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 1 lipca 1925 r. o udzielaniu poręki państwowej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Artykuł 1 ustawy z dnia 1 lipca 1925 r. o udzielaniu poręki państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 481) w brzmieniu, ustalonem

rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 406), otrzymuje brzmienie następujące:

„Upoważnia się Ministra Skarbu do udzielania poręki państwowej za zobowiązania, wymienione w artykułach następnych, w ramach stałego kontyngentu, którego wysokość ustala się na 1.500 miljonów złotych w złocie lub ich równowartość w złotych obiegowych i w walutach zagranicznych wedle parytetu złota".

Art. 2. Artykuł 2 ustawy z dnia 1 lipca 1925 r. o udzielaniu poręki państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 481) w brzmieniu ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 644) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wymieniona w art. 1 poręka państwowa może być udzielana:

1) za zobowiązania banków państwowych w ramach stałego kontyngentu, którego wysokość ustala się na 500 miljonów złotych w złocie lub ich równowartość w złotych obiegowych i w walutach zagranicznych wedle parytetu złota;

2) za zobowiązania przedsiębiorstw państwowych w ramach stałego kontyngentu, którego wysokość ustala się na 500 miljonów złotych w złocie lub ich równowartość w złotych obiegowych i w walutach zagranicznych wedle parytetu złota;

3) za zobowiązania ciał samorządowych;

4) za zobowiązania banków komunalnych;

5) za zobowiązania towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich oraz banków hipotecznych z tytułu emisji listów zastawnych, o ile listy te odpowiadają następującym warunkom:

a) znajdują pokrycie w pierwszej połowie wartości przynoszących stały dochód nieruchomości wiejskich i miejskich, na których hipotekę została udzielona pożyczka i ustanowiono prawa zastawu dla tych listów;

b) mają oznaczony okres umorzenia względnie określony termin płatności;

c) wydawane są pod nadzorem rządowym i zgodnie z warunkami, zatwierdzonemi dla każdej instytucji, emitującej listy zastawne, zosobna przez Ministra Skarbu;

6) za zobowiązania zapłaty kapitału i odsetek obligacyj wypuszczonych zgodnie z punktem 15 art. 16 ustawy z dnia 14 października 1921 r. o udzielaniu koncesji na koleje żelazne prywatne (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 646) na cele budowy i początkowego zaopatrzenia linij kolejowych użytku publicznego;

7) za zobowiązania związków rolniczych, Centralnej Kasy Spółek Rolniczych oraz innych centralnych instytucyj spółdzielczych i spółdzielni, mających dostateczne zabezpieczenie w majątku tych instytucyj i w zobowiązaniach ich członków;

8) za zobowiązania osób fizycznych i prawnych, zaciągnięte zagranicą, a zabezpieczone:

a) hipotecznie w pierwszej połowie szacunku nieruchomości;

b) towarami, przeznaczonemi na wywóz, do wysokości 50% ceny rynkowej tych towarów;

9) za zobowiązania osób fizycznych i prawnych, wynikające z operacyj handlu zagranicznego; poręka państwowa za te zobowiązania nie może jednak przekraczać stałego kontyngentu 21½ milj. złotych w złocie lub ich równowartości w złotych obiegowych i w walutach zagranicznych wedle parytetu złota".

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Reczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. Rz. P. z dnia 26 marca 1928 r. Nr. 38, poz. 358).

137.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 12 marca 1928 r.

w sprawie samorządowych kredytów zagranicznych i w sprawie sprzedawania zagranicę pakietów obligacyj i listów zastawnych towarzystw i instytucyj kredytu długoterminowego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Związki komunalne obowiązane są uzyskać zezwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu na bezpośrednie lub pośrednie zaciągnięcie kredytów za-

granicznych, na bezpośrednie lub pośrednie emitowanie pożyczek zagranicznych, na bezpośrednią lub pośrednią sprzedaż własnych obligacyj na nominalną kwotę powyżej 5 miljonów zł., jak również na przyjęcie gwarancji albo udzielenie zabezpieczenia dla takich kredytów i pożyczek.

Związki komunalne nie potrzebują uzyskiwać zezwolenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w rozumieniu ustępu pierwszego, o ile, przedstawiając na zasadzie art. 33 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 747) uchwałę swą władzy nadzorczej do zatwierdzenia, wyraźnie zaznaczą, że uchwała ma na celu jedną z tranzakcyj, wymienionych w ustępie pierwszym.

Powyższe przepisy odnoszą się również do komunalnych przedsiębiorstw i komunalnych instytucyj kredytowych.

Art. 2. Wszelkie instytucje kredytowe obowiązane są do uzyskania zezwolenia Ministra Skarbu na bezpośrednią lub pośrednią sprzedaż zagranicę pakietów obligacyj i listów zastawnych towarzystw i instytucyj kredytu długoterminowego na kwotę powyżej 5 miljonów złotych, chociażby sprzedaż taka miała być dokonywana częściami.

Art. 3. Wykonanie art. 1 niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, zaś innych postanowień Ministrowi Skarbu.

Art. 4. Rozporządzene niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. R. P. z dnia 17 marca 1928 r. Nr. 31, poz. 290).

Organizacja władz.

138.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r.

o Straży Granicznej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

CZĘŚĆ I.

Organizacja Straży Granicznej.

Art. 1. Straż Graniczna jest organem, powołanym do ochrony granic państwa, a w szczególności do ich ochrony celnej. Odcinki granicy, których strzeżenie powierzone jest Straży Granicznej, określają rozporządzenia Rady Ministrów.

Art. 2. Straż Graniczna stanowi jednolitą, zorganizowaną na zasadach obowiązujących w wojsku formację, podległą Ministrowi Skarbu, i jest w zakresie ochrony celnej organem wykonawczym władz skarbowych w rozumieniu ustępu 1 art. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 5, poz. 37), w zakresie zaś ochrony granic państwa (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa — (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 117, poz. 996 i z 1928 r. Nr. 32, poz. 306) — organem wykonawczym władz administracji ogólnej.

Art. 3. Na czele Straży Granicznej stoi Dowódca Straży Granicznej.

Zadaniem Dowódcy Straży Granicznej jest kierowanie, zarządzanie i nadzór nad wszystkiemi sprawami, związanemi z ochroną granicy.

Art. 4. Do zakresu działania Straży Granicznej na powierzonych jej odcinkach granicy należy wykonywanie służby ochrony granic stosownie do obowiązujących ustaw i rozporządzeń o granicach państwa i celnych, a w szczególności:

1) niedopuszczanie do nielegalnego przekraczania granicy i przemytnictwa towarów, nielegalnego ruchu towarowego i osobowego na wodach granicznych;

2) śledzenie i ujawnianie przemytnictwa oraz innych przekroczeń obowiązujących postanowień skarbowo-celnych i postanowień o granicach państwa stosownie do specjalnych przepisów, wydawanych na podstawie art. 36 niniejszego rozporządzenia;

3) pełnienie w urzędach celnych służby wartowniczej, konwojowej, służby posterunkowej na drogach celnych oraz współdziałanie w postępowaniu celnem — w wypadkach i w sposób, określony przez Ministra Skarbu;

4) strzeżenie nienaruszalności znaków i urządzeń granicznych;

5) współdziałanie z właściwemi organami na zasadzie specjalnych przepisów przy wykonywaniu zarządzeń, mających na celu bezpieczeństwo publiczne, i wogóle zapobieganie szkodom, zagrażającym interesowi publicznemu;

6) współdziałanie z organami wojska w zakresie obrony państwa.

Przepisy o sposobie wykonywania przez Straż Graniczną czynności, przewidzianych w punktach 1 — 5 niniejszego artykułu, oraz o stosunku Straży Granicznej do władz administracji ogólnej

wyda Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 5. Przy pełnieniu czynności, wskazanych w art. 4, organa Straży Granicznej korzystają z uprawnień, przyznanych organom wykonawczym władz skarbowych ustawą z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 5, poz. 37) i ustawą karną skarbową z dnia 2 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 609).

Ponadto w zakresie ścigania przestępstw, przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa, korzystają organa Straży Granicznej z uprawnień, przysługujących Policji Państwowej.

Art. 6. Czynności, przewidziane w art. 4, wykonywają organa Straży Granicznej na terenie pasa granicznego, ustanowionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa.

Przy ściganiu przestępstw skarbowo-celnych upoważnione są organa Straży Granicznej do działania na terenie całego państwa.

Art. 7. Straż Graniczna jako organ ochrony granic ma prawo użycia w służbie broni w wypadkach, określonych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lutego 1928 r. o użyciu broni przez organa bezpieczeństwa publicznego i ochrony granic (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 243).

Art. 8. Do Straży Granicznej mają zastosowanie przepisy o przejściowem zakwaterowaniu wojska.

Art. 9. Organizację wewnętrzną i składy osobowe poszczególnych jednostek organizacyjnych Straży Granicznej ustala Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Podział terytorjalny Straży Granicznej ustala Minister Skarbu na wniosek Dowódcy Straży Granicznej.

Art. 10. W razie częściowej lub całkowitej mobilizacji albo w innych wypadkach, w których ze względu na interes obrony państwa Rada Ministrów uzna to za konieczne, Straż Graniczna z chwilą ogłoszenia mobilizacji względnie od dnia, wskazanego uchwałą Rady Ministrów, staje się z mocy samego prawa częścią sił zbrojnych państwa.

CZĘŚĆ II.

Skład i uzupełnienie Straży Granicznej.

Art. 11. Straż Graniczna składa się:

1) z oficerów Sraży Granicznej, przyjmowanych do służby w Straży Granicznej z pośród oficerów sił zbrojnych państwa, nie będących oficerami stanu czynnego,

2) z szeregowych, przyjmowanych do Straży Granicznej z pośród szeregowych rezerwy na zasadach, jakie ustali Minister Skarbu.

Ponadto Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przydzielać do Straży Granicznej oficerów i szeregowych służby czynnej.

Art. 12. Oficerami Straży Granicznej w porządku stopni są:

Dowódca Straży Granicznej
Nadinspektor " "
Inspektor " "
Nadkomisarz " "
Komisarz " "
Podkomisarz " "
Aspirant " "

Szeregowymi Straży Granicznej w porządku stopni są:

Starszy przodownik Straży Granicznej
Przodownik " "
Starszy strażnik graniczny
Strażnik graniczny.

Art. 13. Dowódcę Straży Granicznej mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów, przedstawiony jej przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Innych oficerów Straży Granicznej mianuje Minister Skarbu, szeregowych zaś Dowódca Straży Granicznej lub z jego upoważnienia przełożeni bezpośrednio mu podległych jednostek organizacyjnych.

Art. 14. Warunki przyjęcia do służby w Straży Granicznej będą określone w rozporządzeniu Ministra Skarbu, wydanem w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Sposób uzupełniania Straży Granicznej ustala Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

CZĘŚĆ III.

Stosunek służbowy.

Rozdział I.

Przepisy ogólne.

Art. 15. Stosunek służbowy oficerów i szeregowych Straży Granicznej zawiązuje się z chwilą doręczenia pisma nominacyjnego.

Art. 16. Objęcie służby następuje w dniu, wyznaczonym przez władzę przyjmującą w piśmie nominacyjnem.

Przyjęty do służby winien zgłosić się do przełożonego, wymienionego w piśmie nominacyjnem, który stwierdza objęcie służby na piśmie, odbierając zarazem od przyjętego przysięgę w następującem brzmieniu:

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu na powierzonem mi stanowisku pożytek Państwa Polskiego oraz dobro publiczne mieć zawsze przed oczyma, władzy zwierzchniej Państwa Polskiego wierności dochować, obowiązki swe gorliwie i sumiennie w potrzebie z narażeniem życia spełniać, rozkazy i polecenia przełożonych wiernie wykonywać, tajemnicy urzędowej dotrzymać, przepisów prawa strzec pilnie, wszystkich obywateli kraju w równem mając zachowaniu.

Tak mi, Panie Boże, dopomóż".

Art. 17. W razie niezgłoszenia się w oznaczonym czasie przyjęcie do służby (nominacja) traci ważność, o ile przyjęty w ciągu dni 15 od terminu oznaczonego w piśmie nominacyjnem (art. 16 ust. 1) nie usprawiedliwi zwłoki.

Art. 18. Czas służby liczy się od dnia rzeczywistego jej objęcia (art. 16).

W razie bezpośredniego przejścia z innej służby państwowej czas służby w Straży Granicznej liczy się od dnia zwolnienia od poprzednich obowiązków służbowych.

Art. 19. Dla każdego oficera i szeregowego Straży Granicznej prowadzi się wykaz stanu służby, który jest szczegółowym opisem przebiegu służby. Wykaz stanu służby jest urzędowem stwierdzeniem okoliczności, mających wpływ na wymiar uposażenia, pensji emerytalnej oraz zaopatrzenia wdowiego lub sierocego.

Wykaz stanu służby dla oficerów oraz tych szeregowych Straży Granicznej, którzy są na etacie Dowództwa, prowadzi Dowództwo Straży Granicznej, dla pozostałych szeregowych zaś — przełożeni bezpośrednio podlegli Dowódcy Straży Granicznej.

Wzór wykazu stanu służby jako też szczegółowe przepisy co do jego prowadzenia ustali rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 20. Dowództwo Straży Granicznej dla wszystkich oficerów i szeregowych Straży Granicznej prowadzi listę starszeństwa dla każdego stopnia.

Zasady ustalania starszeństwa i sposób prowadzenia listy starszeństwa określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 21. Wszyscy oficerowie i szeregowi Straży Granicznej podlegają corocznie kwalifikacji.

W tym celu właściwi przełożeni Straży Granicznej wypełniają co rok listy kwalifikacyjne. O ile ogólna ocena kwalifikacyjna jest ujemna (niedostateczna), należy ją z urzędu podać do wiadomości funkcjonarjusza.

Wzór list kwalifikacyjnych i sposób ich wypełniania ustali rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 22. Oficerowie i szeregowi stanu czynnego sił zbrojnych państwa, przydzieleni do Straży Granicznej, zachowują posiadany charakter osób wojskowych stanu czynnego, przynależność do swych korpusów osobowych i oddziałów macierzystych sił zbrojnych państwa, oraz zachowują wszelkie uprawnienia i obowiązki osób wojskowych odnośnych kategoryj i stopni.

Szeregowym służby czynnej zalicza się czas, spędzony w służbie granicznej, na poczet obowiązkowej służby czynnej.

Dowódca Straży Granicznej, będący oficerem stanu czynnego, korzysta w stosunku do oficerów i szeregowych sił zbrojnych, przydzielonych do Straży Granicznej, z praw dowódcy wojskowego.

Rozdział II.

Obowiązki.

Art. 23. Oficerów i szeregowych Straży Granicznej obowiązuje wierność wobec Rzeczypospolitej, posłuszeństwo wobec przełożonych, poszanowanie prawa, gorliwość, sumienność i bezstronność w wykonywaniu obowiązków.

Art. 24. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej obowiązani są zachować w tajemnicy wszystkie sprawy, o których powzięli wiadomość dzięki swemu stanowisku służbowemu lub dowiedzieli się przy wykonywaniu swych obowiązków służbowych, o ile sprawy takie wyraźnie uznano za poufne lub gdy utrzymania ich w tajemnicy wymaga dobro publiczne albo inne względy służbowe.

Zachowanie tajemnicy obowiązuje wobec każdego, komu oficerowie i szeregowi Straży Granicznej nie są obowiązani donosić o tych sprawach służbowo. Obowiązek zachowania tajemnicy trwa zarówno w czasie służby czynnej, jak i po przejściu w stan nieczynny i na emeryturę, oraz po rozwiązaniu stosunku służbowego z jakiegokolwiek powodu.

Od obowiązku zachowania tajemnicy może oficera lub szeregowego Straży Granicznej zwolnić jego obecna lub ostatnio przełożona władza.

Ustawa postępowania karnego określa warunki i tryb zwolnienia od tajemnicy w postępowaniu karnem.

Art. 25. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej obowiązany jest donieść natychmiast władzy przełożonej o każdej przeszkodzie do pełnienia służby. Władza może zażądać udowodnienia tej przeszkody, a w wypadku choroby poddać oficera i szeregowego Straży Granicznej badaniu lekarskiemu.

Oficer i szeregowy Straży Granicznej, którego nieobecność na służbie wskutek choroby trwa dłużej niż rok, ma być jednostronnem zarządzeniem władzy przeniesiony na emeryturę na zasadach, określonych w ustawie emerytalnej, lub jeżeli nie nabył praw emerytalnych, to stosunek służbowy z nim ma być rozwiązany z przyznaniem odprawy w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia, jeżeli przesłużył mniej niż trzy lata w służbie państwowej, i sześciomiesięcznego, jeżeli przesłużył trzy lata lub więcej.

Art. 26. Oficerom i szeregowym Straży Granicznej nie wolno przyjmować żadnej posady ani stanowiska, ani też oddawać się takim zajęciom, których wykonywanie stoi w sprzeczności z obowiązkami służbowemi lub może wywołać uzasadnione podejrzenie o stronniczość lub interesowność.

Art. 27. O ile oficer lub szeregowy Straży Granicznej chciałby przyjąć jakiekolwiek inne zajęcie uboczne, przynoszące mu korzyści materjalne, którego wykonywanie nie stałoby w sprzeczności z postanowieniami poprzedniego artykułu, winien uzyskać na to zezwolenie władzy przełożonej.

Oficer lub szeregowy Straży Granicznej obowiązany jest zaniechać takich zajęć, które władza uzna za niedopuszczalne w myśl powyższych postanowień.

Art. 28. O zajęciu samodzielnem żony oraz dzieci, pozostających we wspólnem gospodarstwie domowem, winien oficer lub szeregowy Straży Granicznej zawiadomić władzę przełożoną, która może

sprzeciwić się wykonywaniu takiego zajęcia, o ile ono koliduje z godnością munduru Straży Granicznej albo z interesami służby.

Art. 29. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej nie mogą zawierać tranzakcyj gospodarczych z urzędami Straży Granicznej.

Art. 30. Oficerom i szeregowym Straży Granicznej nie wolno bez zezwolenia władzy przełożonej występować w charakterze rzeczoznawców w sprawach, pozostających w związku z ich zadaniami służbowemi.

Art. 31. Oficerom i szeregowym Straży Granicznej nie wolno bez zezwolenia władzy przełożonej poruszać w prasie spraw, mających związek z ich obowiązkami i stosunkami służbowemi.

Art. 32. Szeregowi Straży Granicznej obowiązani są mieszkać w koszarach.

Oficerom Straży Granicznej i nieskoszarowanym szeregowym władza przełożona może dostarczyć mieszkania w lokalach państwowych lub wynajętych. W razie rozwiązania stosunku służbowego lub przeniesienia do innego działu zarządu państwowego, a także w razie przeniesienia służbowego do innej miejscowości wymienieni lokatorzy obowiązani są na żądanie władzy przełożonej opróżnić otrzymany lokal w ciągu trzech miesięcy od dnia rozwiązania stosunku służbowego względnie przeniesienia. W razie niezastosowania się do wezwania w określonym terminie władza przełożona uprawniona jest do opróżnienia lokalu w drodze przymusowej administracyjnej.

Oficer i szeregowy Straży Granicznej, któremu władza przełożona nie dostarczyła mieszkania, obowiązany jest obrać sobie miejsce zamieszkania w ten sposób, by mógł uczynić zadość wszystkim obowiązkom służby.

O ile szczególne stosunki służbowe tego niezbędnie wymagają, władza przełożona może zarządzić ograniczenie wydalania się oficerów i szeregowych Straży Granicznej z siedziby względnie z rejonu służbowego.

Art. 33. Oficerom i szeregowym Straży Granicznej wolno należeć do związków i stowarzyszeń tylko za zezwoleniem władzy przełożonej.

Art. 34. Dla zawarcia małżeństwa oficerowie i szeregowi Straży Granicznej obowiązani są otrzymać zezwolenie władzy przełożonej.

Warunki niezbędne dla otrzymania powyższego zezwolenia określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 35. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej są umundurowani z wyjątkiem tych kategoryj, które ze względu na charakter swej służby muszą ją pełnić w ubraniu cywilnem.

Przepisy o umundurowaniu i uzbrojeniu Straży Granicznej wydaje Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 36. Szczegółowe obowiązki służbowe oficerów i szeregowych Straży Granicznej oraz tryb postępowania służbowego określają w ramach niniejszego rozporządzenia lub innych przepisów instrukcje służbowe, wydane przez Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Rozdział III.

Prawa.

Art. 37. Oficer i szeregowy Straży Granicznej jest urzędnikiem w rozumieniu ustaw karnych.

Art. 38. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej, którzy przesłużyli przynajmniej rok w służbie państwowej, mają prawo do corocznego urlopu dla wypoczynku, a mianowicie: oficerowie Straży Granicznej do lat ośmiu służby państwowej przez cztery tygodnie, ponad osiem do szesnastu lat przez pięć tygodni, ponad szesnaście lat służby przez sześć tygodni.

Urlop szeregowych Straży Granicznej nie może przekraczać czterech tygodni w ciągu roku.

Art. 39. Urlop dla wypoczynku można wstrzymać względnie odwołać, o ile tego wymagają względy służbowe.

Skoro jednak następnie służba na to pozwoli, należy umożliwić wykorzystanie urlopu, jednak tylko w ciągu tego samego roku kalendarzowego.

Ewentualne koszta podróży, spowodowane nieprzewidzianem odwołaniem urlopu, podlegają zwrotowi ze Skarbu Państwa według norm, ustalonych dla podróży służbowych.

Art. 40. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej mogą otrzymać urlop w celu załatwienia spraw osobistych, rodzinnych i majątkowych, nieprzenoszący jednorazowo dni trzech; termin ten może być przedłużony tylko w wyjątkowych wypadkach. W razie przeniesienia służbowego do innej miejscowości oficer lub szeregowy Straży Granicznej otrzymuje z urzędu urlop, czas trwania i tryb udzielania którego określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Urlopy takie nie są wliczane do wymiaru urlopu wypoczynkowego.

Pozatem na prośbę funkcjonarjusza może być mu udzielony bezpłatny dłuższy urlop najwyżej do lat dwóch; czas trwania tego urlopu nie wlicza się do wysługi lat.

Władza może od warunków tych odstąpić w całości lub w części tylko wówczas, gdy udzielenie dłuższego urlopu pożądane jest z ważnych względów publicznych.

Art 41. Oficerowie oraz szeregowi Straży Granicznej awansują do wyższych stopni według uznania władzy, która bierze pod uwagę uzdolnienie, użyteczność i inne kwalifikacje służbowe oraz starszeństwo służbowe.

Awansować można każdorazowo tylko o jeden stopień.

Szczegółowe przepisy, dotyczące awansowania, wyda Minister Skarbu.

Art. 42. Uposażenie oficerów i szeregowych Straży Granicznej normuje ustawa o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 43. Oficerom i szeregowym Straży Granicznej w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może być przyznana z funduszów państwowych bezprocentowa zaliczka.

Art. 44. Uposażenie oficerów i szeregowych Straży Granicznej ulega zajęciu administracyjnemu, tudzież zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu nie więcej, niż do wysokości jednej piątej części sumy uposażenia, przypadającej do wypłaty.

Art. 45. Tytułem wyjątku od zasady, podanej w art. 44, uposażenie oficerów i szeregowych Straży Granicznej ulega zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu za alimenty do wysokości dwóch piątych uposażenia, przyczem pozostałe trzy piąte wolne są od wszelkich zapowiedzeń i zajęć.

Przy zbiegu zapowiedzeń za alimenty i za inne należności lub długi jedna piąta część uposażenia staje się przedmiotem stosunkowego podziału zarówno na alimenty, jak na inne należności lub długi, drugą zaś jedną piątą część przekazuje się wyłącznie na zaspokojenie samych tylko alimentów, o ileby pierwsza jedna piąta część na nie przy zbiegu innych wierzycieli nie wystarczyła.

Art. 46. Wyłącza się zupełnie z pod zapowiedzeń i zajęć, określonych w art. 44 i 45:

1) należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia,

2) zapomogi, przyznawane oficerom i szeregowym Straży Granicznej.

Art. 47. Ustępowanie pod jakimkolwiek tytułem prawa do pobierania uposażenia jest wzbronione. Wszelka umowa przeciwna temu jest nieważna.

Art. 48. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej mają prawo do uposażenia emerytalnego, a wdowy i sieroty po nich do zaopatrzenia wdowiego i sierocego na zasadach, unormowanych w ustawie o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojska, przyczem z chwilą przyjęcia do służby w Straży Granicznej są uważani za mianowanych na stałe; oficerowi i szeregowemu Straży Granicznej po ukończeniu pięciu lat faktycznej służby czynnej następne lata czynnej służby liczą się przy wymiarze uposażenia emerytalnego w stosunku dwanaście miesięcy za szesnaście miesięcy. Do pięcioletniego okresu służby zalicza się służbę wojskową przed wstąpieniem do Straży Granicznej z wyjątkiem obowiązkowej służby czynnej.

Art. 49. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który wskutek czynu karygodnego, popełnionego na jego osobie w związku ze służbą, lub nieszczęśliwego wypadku, doznanego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, albo też w związku z ich pełnieniem utracił całkowicie zdolność do pracy zarobkowej, otrzymuje niezależnie od zaopatrzenia emerytalnego jednorazowe odszkodowanie w wysokości dwuletniej płacy, obliczonej wedle jego pełnego uposażenia w ostatnim miesiącu służby czynnej.

O ile oficer lub szeregowy z przyczyn wymienionych wyżej utracił życie, jednorazowe odszkodowanie, wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, otrzymuje pozostała po nim wdowa względnie dzieci ślubne i uprawnione niezależnie od pośmiertnego oraz zaopatrzenia emerytalnego.

Do wymienionego odszkodowania mają zastosowanie zasady, regulujące wypłatę zaopatrzenia emerytalnego.

Postanowienia niniejszego artykułu nie uchylają przepisów, dotyczących specjalnego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego względnie wdowiego i sierocego (art. 9, 11 — 13 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem — Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 6, poz. 46).

Art. 50. Dzieci ślubne i uprawnione tych oficerów i szeregowych Straży Granicznej, którzy utracili życie wskutek czynu karygodnego, popełnionego na ich osobie w związku ze służbą, lub nieszczęśliwego wypadku, któremu ulegli z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych, mają pierwszeństwo przy przyjęciu do państwowych zakładów naukowych i do lat 18 mają być kształcone w tych zakładach na koszt Skarbu Państwa.

Wykonanie niniejszego postanowienia określi rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 51. Oficerom i szeregowym Straży Granicznej przysługują te same prawa pierwszeństwa do otrzymania odpowiadających ich kwalifikacjom innych stanowisk w cywilnej służbie państwowej, tudzież samorządowej lub zakładach i instytucjach, subwencjonowanych przez Państwo, które przysługują oficerom względnie zawodowym podoficerom sił zbrojnych państwa.

Przepisy, dotyczące wykonania niniejszego artykułu, ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Rozdział IV.

Zmiany w stosunku służbowym.

Art. 52. Przeniesienie służbowe oficera lub szeregowego Straży Granicznej może nastąpić z urzędu w interesie służby albo na własną prośbę.

Oficerów Straży Granicznej przenosi Dowódca Straży Granicznej.

Szeregowych Straży Granicznej z jednego okręgu do innego przenosi Dowódca Straży Granicznej, szeregowych w obrębie tego samego okręgu przełożeni jednostek organizacyjnych, podległych bezpośrednio Dowódcy Straży Granicznej.

Art. 53. W razie potrzeby czasowego użycia oficera lub szeregowego Straży Granicznej do służby poza rejonem jego stałego przydziału władza przełożona zarządza delegację służbową do miejsca przeznaczenia.

Za rejon stałego przydziału służbowego uważa się w zasadzie odcinek komisarjatu.

Art. 54. Oficer i szeregowy Straży Granicznej po trzech latach służby w Straży Granicznej zo-

staje ustalony w służbie z mocy samego prawa. Służbę w Straży Celnej zalicza się przy ustalaniu narówni ze służbą w Straży Granicznej.

W wypadkach wyjątkowych Ministrowi Skarbu w odniesieniu do oficerów Straży Granicznej, a Dowódcy Straży Granicznej w odniesieniu do szeregowych Straży Granicznej przysługuje prawo ustalenia w służbie jednocześnie z mianowaniem.

Ustalenie oficera lub szeregowego Straży Granicznej nie może nastąpić w czasie, kiedy przeciwko niemu toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne.

Art. 55. Stosunek służbowy oficera i szeregowego Straży Granicznej nieustalonego w służbie może być w każdej chwili rozwiązany, gdy władza powołana do mianowania uzna, że nie nadaje się do służby w Straży Granicznej.

Przy rozwiązaniu stosunku służbowego w trybie ustępu poprzedniego należy w razie nienagannego zachowania się oficera lub szeregowego Straży Granicznej przyznać odprawę w wysokości: za służbę do jednego roku — jednomiesięcznego uposażenia, za służbę od jednego roku do lat dwóch — dwumiesięcznego i za służbę ponad dwa lata — trzymiesięcznego uposażenia.

Art. 56. Jeżeli wskutek zmian organizacyjnych w Straży Granicznej powstanie czasowo brak odpowiedniego stanowiska tego samego stopnia dla oficera lub szeregowego Straży Granicznej, ustalonego w służbie, albo gdy zajdą okoliczności, niepozwalające ze względu na dobro służby na dalsze zajmowanie przez takiego oficera lub szeregowego stanowiska tego samego stopnia w Straży Granicznej,— zostaje on przeniesiony w stan nieczynny.

Dowódcę Straży Granicznej przenosi w stan nieczynny Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów, przedstawiony jej przez Ministra Skarbu; pozostałych oficerów Straży Granicznej — Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu, a szeregowych Straży Granicznej — Minister Skarbu.

Art. 57. Przez cały czas pozostawania w stanie nieczynnym oficerowie i szeregowi Straży Granicznej pobierają pełne uposażenie służbowe. Czas, spędzony w stanie nieczynnym, zalicza się tylko do wymiaru emerytury.

Art. 58. Oficer i szeregowy Straży Granicznej, przeniesiony w stan nieczynny, może być w każdej chwili powołany zpowrotem do służby czynnej; o ile jednak powołanie takie nie nastąpi w ciągu pół roku od dnia przeniesienia w stan nieczynny lub też o ile w tym samym czasie nie nastąpi przeniesienie do innego działu zarządu państwowego, należy go zwolnić ze służby państwowej z zastosowaniem postanowień ustawy emerytalnej.

Art. 59. Do innego działu zarządu państwowego oficer lub szeregowy Straży Granicznej może być przeniesiony tylko za swoją zgodą.

Art. 60. Oficera lub szeregowego Straży Granicznej, wybranego do ciała ustawodawczego, zwalnia się na czas trwania mandatu od sprawowania funkcyj z jednoczesnem wstrzymaniem mu na cały czas uposażenia służbowego.

Po wygaśnięciu mandatu oficer lub szeregowy Straży Granicznej powraca do służby w Straży Granicznej w tym samym stopniu.

Czas sprawowania mandatu do ciała ustawodawczego zalicza się całkowicie do czasu służby.

Działalność oficera i szeregowego Straży Granicznej w czasie wykonywania mandatu poselskiego nie może pociągnąć dla niego żadnych represyj służbowych.

Art. 61. Stosunek służbowy oficera Straży Granicznej ulega rozwiązaniu:

1) na skutek prawomocnego wyroku sądu karnego, pociągającego za sobą niezdolność do piastowania urzędu publicznego;

2) na skutek prawomocnego orzeczenia oficerskiego sądu honorowego, orzekającego wykluczenie z korpusu oficerskiego sił zbrojnych państwa;

3) na skutek dwukrotnej w ciągu trzech następujących po sobie lat ujemnej rocznej opinji, stwierdzającej nienadawanie się danego oficera do pełnienia funkcyj na stanowisku, przewidzianem dla jego stopnia, i gdy opinja ta za każdym razem została zatwierdzona orzeczeniem komisji, ustanawianej w tym celu corocznie przez Dowódcę Straży Granicznej. Organizację i tryb postępowania tej komisji określi Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Stosunek służbowy szeregowego Straży Granicznej ulega rozwiązaniu:

1) na skutek prawomocnego wyroku sądu karnego, pociągającego za sobą niezdolność do piastowania urzędu publicznego;

2) na skutek orzeczenia komisji dyscyplinarnej, orzekającego wydalenie ze służby.

Rozwiązanie stosunku służbowego w sposób, przewidziany w punkcie 1) i 2) ustępu 1 oraz w ustępie 2 niniejszego artykułu, pociąga za sobą utratę wszystkich praw, ze służbą w Straży Granicznej związanych, a w tej liczbie prawa do emerytury.

Art. 62. Stosunek służbowy oficera lub szeregowego Straży Granicznej można rozwiązać na własną prośbę interesowanego.

Decyzja w sprawach rozwiązania stosunku służbowego na własną prośbę oficera lub szeregowego Straży Granicznej należy do władzy powołanej do mianowania.

Art. 63. Władza, wymieniona w ust. 2 poprzedniego artykułu, może prośbę o rozwiązanie stosunku służbowego uwzględnić odrazu, odroczyć rozwiązanie stosunku służbowego do określonego terminu lub też, jeśli dla ważnych przyczyn oznaczenie terminu nie może nastąpić niezwłocznie, odroczyć decyzję co do terminu rozwiązania stosunku służbowego do czasu późniejszego, nie dłużej jednak jak do trzech miesięcy.

Odpowiedź na prośbę o rozwiązanie stosunku służbowego winna być zakomunikowana proszącemu bez nieuzasadnionej zwłoki, a w każdym razie nie później, jak w ciągu czterech tygodni od dnia jej złożenia bezpośredniemu przełożonemu.

Art. 64. Przez wystąpienie ze służby na własną prośbę (art. 62), jak również przez rozwiązanie stosunku służbowego w myśl postanowień art. 55, oficer lub szeregowy Straży Granicznej i jego rodzina tracą wszelkie prawa, wynikające ze stosunku służbowego.

W razie ponownego wstąpienia do służby w Straży Granicznej przywrócenie praw, nabytych poprzednią służbą, może nastąpić za zgodą Ministra Skarbu.

Art. 65. Mianowanie oficera lub szeregowego Straży Granicznej będzie uznane za nieważne, a tenże zostanie wydalony ze służby, jeżeli mianowanie uzyskał na podstawie dokumentów fałszywych lub nieważnych, albo wyjdą najaw okoliczności w myśl obowiązujących przepisów niedopuszczające mianowania.

Orzeczenie o unieważnieniu nominacji i wydaleniu ze służby wydaje w stosunku do oficerów Straży Granicznej Minister Skarbu, w stosunku do szeregowych Dowódca Straży Granicznej.

CZĘŚĆ IV.

Odpowiedzialność oficerów i szeregowych Straży Granicznej.

Rozdział I.

Odpowiedzialność dyscyplinarna.

Art. 66. Oficerów i szeregowych Straży Granicznej, którzy naruszają swe obowiązki w służbie lub poza służbą przez czyn, zaniechanie lub zaniedbanie, pociąga się niezależnie od ewentualnej sądowej odpowiedzialności karnej lub cywilnej do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Art. 67. W drodze dyscyplinarnej nakłada się następujące kary dyscyplinarne:

A. Na szeregowych Straży Granicznej:
1) upomnienie,
2) naganę,
3) zakaz opuszczenia koszar, względnie lokalu służbowego, poza służbą do dni czternastu,
4) areszt od jednego dnia do dni siedmiu,
5) degradację o jeden stopień,
6) wydalenie ze służby.

B. Na oficerów Straży Granicznej:
1) naganę przy raporcie,
2) naganę pisemną,
3) areszt domowy od jednego do dwudziestu jeden dni.

Art. 68. Kary dyscyplinarne, wymienione w art. 67 w punkcie A 1 — 4 i w punkcie B, nakładają przełożeni, kary dyscyplinarne zaś, wymienione w punkcie A 5 — 6, nakładają komisje dyscyplinarne.

Szczegółowe przepisy o postępowaniu dyscyplinarnem i prawach dyscyplinarnych poszczególnych przełożonych oraz o organizacji i trybie postępowania komisyj dyscyplinarnych wyda Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych w drodze rozporządzenia, kierując się zasadami, przyjętemi dla sił zbrojnych państwa.

Rozdział II.

Odpowiedzialność karna.

Art. 69. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej winny umyślnego niewykonania polecenia właściwej władzy, wydanego w ramach niniejszego rozporządzenia, ulegnie karze pozbawienia wolności do sześciu miesięcy.

Art. 70. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który samowolnie celem uchylenia się od służby oddali się czasowo ze swego oddziału, opuści czasowo swe stanowisko służbowe, przekroczy udzielony mu urlop lub nie stawi się do pełnienia włożonego nań obowiązku służbowego, ulegnie karze pozbawienia wolności do trzech miesięcy.

Jeżeli samowolne oddalenie się z oddziału, opuszczenie stanowiska służbowego lub przekroczenie urlopu nastąpi w zamiarze trwałego uchylenia się od obowiązku służby, winny ulegnie karze pozbawienia wolności od sześciu miesięcy do jednego roku.

Art. 71. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który w czasie pełnienia czynności służbowych, połączonych z niebezpieczeństwem dla niego, z tchórzostwa niespełni powierzonego mu zadania służbowego albo opuści lub pozostawi współdziałających z nim lub osoby trzecie w niebezpieczeństwie, ulegnie karze pozbawienia wolności do lat dwóch.

Art. 72. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który przez odezwanie się lub zachowanie znieważa (obraża) przełożonego lub starszego stopniem, ulegnie karze pozbawienia wolności do sześciu miesięcy.

Jeżeli oficer lub szeregowy Straży Granicznej czynnie targnie się na przełożonego lub starszego stopniem, ulegnie karze pozbawienia wolności od trzech miesięcy do lat dwóch.

Jeżeli zniewaga przełożonego lub starszego stopniem nastąpiła w czasie, gdy oni pełnili służbę, lub z powodu wykonywania przez nich obowiązków służbowych, winny ulegnie karze pozbawienia wolności: w wypadku, przewidzianym w ustępie 1 od jednego miesiąca do jednego roku, w wypadku, przewidzianym w ustępie 2 — od jednego roku do lat trzech.

Wzajemność zniewagi nie może skutkować zwolnienia od kary.

Art. 73. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który rozkazowi, wydanemu przez przełożonego, jest nieposłuszny przez samowolne niewykonanie, przekroczenie lub zmianę rozkazu, ulegnie karze pozbawienia wolności od jednego do sześciu miesięcy.

Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który takiemu rozkazowi wyraźnie odmówi posłuszeństwa lub wyrazi swe nieposłuszeństwo słowami, gestami lub innemi działaniami, również oficer lub szerego-

wy Straży Granicznej, który mimo powtórzenia rozkazu trwa w nieposłuszeństwie, ulegnie karze pozbawienia wolności od trzech miesięcy do jednego roku.

Jeżeli jeden z czynów, wskazanych powyżej, spełniono wobec zebranych szeregowych Straży Granicznej lub odmówiono rozkazowi stawienia pod broń albo pod bronią, stosuje się karę pozbawienia wolności od sześciu miesięcy do lat trzech.

Art. 74. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej winny świadomego działania w kierunku zbiorowego wystąpienia funkcjonarjuszów Straży Granicznej w sprawach, związanych ze służbą, czy przez urządzanie zebrania, czy zbieranie podpisów w celu wspólnego przedstawienia lub zażalenia, czy przez szerzenie wśród oficerów i szeregowych Straży Granicznej niezadowolenia ze służby i jej warunków—ulegnie karze pozbawienia wolności od trzech miesięcy do jednego roku.

Uczestnicy takiego zebrania, zażalenia, przedstawienia ulegną karze pozbawienia wolności do sześciu miesięcy.

Art. 75. Oficerowie i szeregowi Straży Granicznej winni skupienia się i wspólnej odmowy posłuszeństwa przełożonemu, oporu lub targnięcia się na przełożonego ulegną karze ciężkiego więzienia od jednego roku do lat pięciu.

Przywódcy i podżegacze zbiegowiska, tudzież uczestnicy zbiegowiska, którzy dopuszczą się czynnego gwałtu na przełożonym, ulegną karze ciężkiego więzienia na czas od lat pięciu do lat dziesięciu.

Art. 76. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który groźbą niekorzystnych następstw lub innemi bezprawnemi środkami usiłuje powstrzymać podwładnego od wniesienia lub popierania zażalenia, albo udaremnia lub usiłuje udaremnić zażalenie, wniesione doń przepisowo, a które jest on obowiązany przedłożyć dalej lub zbadać, ulega karze pozbawienia wolności do jednego roku.

Art. 77. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej winny niedbalstwa w powierzonym mu nadzorze nad osobą, pozostającą pod strażą, jeśli następstwem tego była ucieczka z pod straży lub z miejsca zamknięcia, ulega karze pozbawienia wolności do jednego roku.

Jeśli pozostający pod strażą był skazany za zbrodnię lub zatrzymany z powodu posądzenia go o zbrodnię, o czem winny oficer lub szeregowy Straży Granicznej wiedział, należy wymierzyć karę pozbawienia wolności od trzech miesięcy do lat dwóch.

Jeśli pozostający pod strażą był skazany na karę śmierci, bezterminowego (dożywotniego) pozbawienia wolności lub ciężkiego więzienia nie niżej lat sześciu, albo zatrzymany z powodu posądzenia go o zbrodnię, za którą można wymierzyć karę śmierci, bezterminowego (dożywotniego) pozbawienia wolności lub ciężkiego więzienia powyżej lat dziesięciu, o czem winny oficer lub szeregowy Straży Granicznej wiedział, — należy wymierzyć karę pozbawienia wolności od sześciu miesięcy do lat pięciu.

Art. 78. Oficer lub szeregowy Straży Granicznej, który umyślnie umożliwi lub ułatwi ucieczkę osobie, pozostającej pod strażą, albo umyślnie ucieczkę umożliwi lub ułatwić usiłuje, ulega karze na zasadach, przewidzianych w art. 77 niniejszego rozporządzenia z tą zmianą, że najniższy i najwyższy wymiar kary wynosi podwójną wysokość przewidzianych w art. 77 niniejszego rozporządzenia, a w wypadku, przewidzianym w ustępie ostatnim tego artykułu, orzeka się karę ciężkiego więzienia od jednego roku do lat dziesięciu.

Art. 79. Usiłowanie przestępstw, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu, jest karalne.

Udział w niem osób, nie będących w służbie Straży Granicznej jest karany w wymiarze, wynoszącym od połowy wymiaru najniższego do połowy wymiaru najwyższego, przewidzianego za odnośne przestępstwa.

Art. 80. Przez karę pozbawienia wolności, którą zagrożone są przestępstwa, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, należy rozumieć: na obszarze mocy obowiązującej kodeksu karnego z roku 1903 i kodeksu karnego z r. 1871 — karę więzienia (art. 3 ustęp 3 przepisów przechodnich z dnia 17 sierpnia 1917 r. do kodeksu karnego z r. 1903, § 16 kodeksu karnego z r. 1871), na obszarze zaś mocy obowiązującej ustawy karnej z r. 1852 — areszt ścisły (§ 254 u. k. z r. 1852). Przestępstwa, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu, zagrożone karą ciężkiego więzienia, są zbrodniami, inne występkami.

Art. 81. Przestępstwa, określone w art. 69 — 74 i 76, są ścigane tylko na wniosek właściwego przełożonego.

Właściwym przełożonym jest Dowódca Straży Granicznej w stosunku do wszystkich oficerów i tych szeregowych, którzy są na etacie Dowództwa Straży Granicznej, a przełożeni jednostek organizacyjnych, podległych bezpośrednio Dowódcy Straży Granicznej, w stosunku do podległych im szeregowych Straży Granicznej; przełożeni ci składają wnioski bądź z własnej inicjatywy, bądź na rozkaz przełożonego.

Właściwy przełożony nie postawi wniosku o ukaranie przez sąd, jeśli uważa, że ukaranie dyscyplinarne ze względu na szczególne okoliczności wypadku jest wystarczające.

Art. 82. Wniosek pisemny o ukaranie należy złożyć prokuratorowi właściwemu lub najbliższemu, który skieruje go do prokuratora właściwego.

Ściganie jest wykluczone, jeśli wniosku nie złożono w ciągu trzech miesięcy. Termin ten liczy się od dnia, w którym właściwy przełożony otrzymał wiadomość o czynie i osobie sprawcy.

Postępowanie sądowe obejmuje wszystkich, którzy mieli w czynie udział, niemniej popleczników,

popierających przestępcę i ukrywaczy, choćby wniesiono o ukaranie tylko jednej z powyższych osób.

Cofnięcie wniosku nie jest dopuszczalne.

Prokurator działa na podstawie wniosku z urzędu, jako oskarżyciel publiczny.

Art. 83. Brak wniosku, wymienionego w artykułach poprzednich, nie stoi na przeszkodzie aresztowaniu zapobiegawczemu (tymczasowemu przytrzymaniu) sprawców, jak niemniej przeprowadzeniu dochodzeń.

O wydaniu sędziowskiego nakazu aresztowania należy jednak zawiadomić bezzwłocznie osobę, uprawnioną do złożenia wniosku, przytaczając okoliczności faktyczne przestępstwa, o ile są wiadome. Nakaz należy uchylić, jeżeli w ciągu dni czternastu od doręczenia tego zawiadomienia nie oznajmiono sądowi, że przełożony wniosek złożył lub że go złoży.

Aresztowanego należy wypuścić na wolność, jeżeli prokurator o to wniesie albo jeżeli w ciągu dwóch miesięcy po wykonaniu aresztowania nie złoży sądowi (sędziemu śledczemu) właściwego wniosku prokuratorskiego, dołączając wniosek właściwego przełożonego.

Art. 84. Jeżeli czyn oficera lub szeregowego Straży Granicznej ma cechy przestępstwa, ulegającego ukaraniu na wniosek według niniejszego rozporządzenia, oraz cechy przestępstwa, ulegającego ukaraniu według innych ustaw karnych, wówczas mimo to ściganie może nastąpić tylko w razie złożenia wniosku w myśl art. 81 niniejszego rozporządzenia; ograniczenie to nie ma jednak zastosowania względem czynów, zagrożonych w innych ustawach karnych karą cięższą, albo ściganych z oskarżenia prywatnego.

Art. 85. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu władny jest wydawać przepisy co do miejsca i sposobu wykonania kar pozbawienia wolności na oficerach i szeregowych Straży Granicznej.

Art. 86. Dla spraw o przestępstwa, przewidziane w niniejszem rozporządzeniu (art. 69 — 79), właściwe są sądy okręgowe.

W sprawach przeciwko oficerom i szeregowym Straży Granicznej o przestępstwa, popełnione w związku z pełnieniem służby:

1) delegatowi Ministra Skarbu oraz delegatom przełożonych Straży Granicznej, wymienionych w artykule 81, należy zezwolić w każdem stadjum sprawy na przeglądanie jej aktów w sądzie lub u prokuratora, o ile to nie tamuje biegu postępowania; delegatem przełożonego Straży Granicznej może być tylko oficer Straży Granicznej;

2) przed ukończeniem dochodzenia lub śledztwa należy zażądać opinji przełożonego Straży Granicznej, czy, o ile i w czem, uwzględniając warunki służby, czyn obwinionego naruszył obowiązujące przepisy. Opinję wydają przełożeni, wymienieni w artykule 81. Opinję tę należy na rozprawie głównej odczytać. W razie potrzeby ustnego jej uzupełnienia należy przesłuchać biegłego z pośród osób, wskazanych przez władzę, która wydała opinję.

Art. 87. W przypadku art. 10 niniejszego rozporządzenia oficerowie i szeregowi Straży Granicznej od chwili doręczenia lub ogłoszenia rozkazu o wcieleniu do sił zbrojnych odpowiadają według kodeksu karnego wojskowego przed właściwemi sądami wojskowemi wedle przepisów ustawy wojskowego postępowania karnego.

CZĘŚĆ V.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 88. Na przeciąg jednego roku zawiesza się postanowienia ust. 1 art. 54.

W ciągu tego okresu czasu władza mianująca jest w mocy rozwiązać w każdej chwili stosunek służbowy.

Rozwiązanie stosunku służbowego według postanowień ustępów poprzednich niniejszego artykułu może nastąpić: albo w drodze przeniesienia w stan spoczynku przy zastosowaniu ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych (Dz. U. R. P. z r. 1924 Nr.6, poz. 46), albo z przyznaniem odprawy według norm, ustalonych w art. 55 ust. 2 niniejszego rozporządzenia.

Art. 89. Sposób przejścia wyższych i niższych funkcjonarjuszów Straży Celnej na stanowiska oficerów i szeregowych Straży Granicznej określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 90. Przepisy art. 48 mają również zastosowanie do wyższych i niższych funkcjonarjuszów Straży Celnej, będących w służbie czynnej w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, za czas ich służby w Straży Celnej.

Art. 91. Postanowienia art. 49 i 50 mają zastosowanie również w tych wypadkach, gdy wyżsi i niżsi funkcjonarjusze Straży Celnej utracili życie lub całkowitą zdolność do pracy przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia w warunkach, przewidzianych w tych artykułach, z wyjątkiem wypadków, kiedy wdowa po funkcjonarjuszu przez powtórne zamążpójście uzyskała środki utrzymania.

Sposób i termin wypłaty odszkodowania w tych wypadkach określi rozporządzenie Ministra Skarbu.

Art. 92. Z chwilą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Skarbu o organizacji Straży Celnej z dnia 31 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 716) oraz wszystkie inne przepisy sprzeczne z niniejszem rozporządzeniem.

Art. 93. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i innymi zainteresowanymi ministrami.

Art. 94. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w tydzień po ogłoszeniu.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dn. 25 marca 1928, Nr. 37, poz. 349).

Podatki bezpośrednie.

139.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

w sprawie zmiany art. 120 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym, w brzmieniu nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustęp ostatni artykułu 120 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550), zmieniony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 sierpnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 643) otrzymuje następujące brzmienie:

„Podział winien być w ten sposób dokonany by wpływy, zebrane z okręgu danej izby skarbowej, były w tymże okręgu użyte, z potrąceniem jednak 20% tych sum na pokrycie potrzeb wyższych uczelni zawodowych o charakterze społecznym, oraz 30%, które Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego rozdziela wedle swojego uznania pomiędzy szkoły zawodowe o charakterze społecznym".

Art. 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrow Skarbu w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, oraz Ministrem Przemysłu i Handlu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. Rz. P. z dnia 26 marca 1928 r. Nr. 38, poz. 371).

140.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 12 marca 1928 r.

o przedłużeniu mocy obowiązującej i uzupełnieniu ustawy z dnia 1 kwietnia 1925 r. w sprawie wymiaru i poboru państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Moc obowiązującą przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 czerwca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 523) i ustawy z dnia 1 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 296) o wymiarze i poborze państwowego podatku od nieruchomości w gminach miejskich oraz od niektórych budynków w gminach wiejskich przedłuża się — z uzupełnieniami, wskazanemi w artykułach następnych niniejszego rozporządzenia — do końca roku 1929.

Stawkę podatkową, ustanowioną w art. 2 wyżej powołanej ustawy na rok 1928 w wysokości 7%, pozostawia się w tej samej wysokości 7% na rok 1929.

Art. 2. W wypadkach, gdy komorne zostanie lokatorowi podwyższone lub gdy pobierane względnie umówione komorne jest wyższe od zeznanego i opodatkowanego komornego, winni właściciele nieruchomości lub ich zastępcy zawiadomić właściwą władzę wymiarową o podwyższeniu komornego względnie o wspomnianej różnicy komornego w ciągu 30 dni po zaszłej zmianie komornego lub doręczeniu nakazu płatniczego.

Winni niezłożenia tego zawiadomienia jako też podania w niem świadomie nieprawdziwych danych, niezależnie od obowiązku uiszczenia należności podatkowej — ulegną karze pieniężnej— pierwsi w wysokości dwukrotnej, drudzy — w wysokości od dwukrotnej do dziesięciokrotnej sumy uszczuplonego względnie narażonego na zmniejszenie lub uszczuplenie podatku.

Kary te nakładają właściwe władze wymiarowe (magistraty i wydziały powiatowe.

Skazany w myśl ustępów 1 i 2 na karę grzywny może w terminie 30 dni od dnia doręczenia orzeczenia:

1) odwołać się za pośrednictwem władzy, która karę wyznaczyła, do właściwej izby skarbowej, która rozstrzyga odwołanie ostatecznie, albo

2) wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który zastosuje przepisy postępowania, obowiązujące w pierwszej instancji sądowej.

Przymusowe ściągnięcie kary może nastąpić dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia o wymierzeniu kary.

Art. 3. Wrazie niedokonania przez władzę wymiarową wymiaru podatku do dnia 31 marca każdego roku podatkowego lub w razie stwierdzenia rażąco niskich, nieprawidłowych wymiarów podatku oraz nadmiernych zaległości podatkowych, lub w razie nieprzelewania — przynajmniej raz na dwa tygodnie — do kasy skarbowej wpływów z podatku oraz odsetek i kar za zwłokę — przysługuje Ministrowi Skarbu prawo wstrzymania wypłaty opieszałej władzy wymiarowej odpowiedniej części udziału odnośnej gminy, względnie powiatowego związku samorządowego w podatkach państwowych lub należnych tej gminie, względnie powiatowemu związkowi samorządowemu dodatków do podatków państwowych.

Art. 4. Upoważnia się Ministra Skarbu do częściowego lub całkowitego umarzania zaległości w państwowym podatku od nieruchomości (budynków) w wyjątkowych wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, gdyby uiszczenie podatku mogło narazić egzystencję gospodarczą płatnika lub gdyby ściągnięcie komornego od lokatora było rzeczą niemożebną.

Art. 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. R. P. z dnia 17 marca 1928 r. Nr. 31, poz. 292.

Opłaty stemplowe.

141.

Wykładnia ustawy o opłatach stemplowych ustalona przez Ministerstwo Skarbu.

Skróty: u. o. s. — ustawa o opłatach stemplowych z dn. 1 lipca 1926 r. (DURP. Nr. 98, poz. 570).

r. w. s. — rozporządzenie wykonawcze z dnia 20 listopada 1926 r. (DURP. Nr. 123, poz. 715).

140. (art. 102 i 179). § 196 r. w. s. nie ma zastosowania, jeżeli walne zgromadzenie Spółki, odbyte przed dniem 1 stycznia 1927 r., które zatwierdziło pierwszy bilans otwarcia w złotych, uchwaliło też przelanie funduszów odrębnych lub ich części do kapitału zakładowego, jak również gdy zatwierdzenie bilansu otwarcia w złotych nastąpiło przed dniem 20 stycznia 1926 r., a oddzielna uchwała w przedmiocie przelania funduszów odrębnych zapadła najpóźniej w dniu 20 lipca 1926 r. W tych bowiem przypadkach ma zastosowanie art. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 30 z r. 1926), a zatem nie należy się opłata stemplowa, choćby zatwierdzenie uchwały przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz Skarbu nastąpiło po dniu 31 grudnia 1926 r. (L. D. V. 1728/6/28).

141. (art. 142 punkt 15). Podania, tyczące się wyłącznie podwyżek, przewidzianych w art. 42 u. o. s. (w szczególności odwołania, przewidziane w ustępie trzecim art. 42) są wolne od opłaty stemplowej (L. D. V. 2188/6/28).

142. (Art. 154 — 159). Świadectwo, stwierdzające dwa lub więcej stanów faktycznych, podlega opłacie *wielokrotnej* tylko w przypadkach wyjątkowych, wymienionych w art. 155, 158 i 159 u. o. s. Poza temi przypadkami, świadectwo, o którem mowa — i tak samo świadectwo, stwierdzające dwa lub więcej uprawnień — podlega opłacie *jednokrotnej;* w szczególności więc pozwolenie na broń, wymieniające *kilka* sztuk broni (tego samego rodzaju lub różnych rodzajów), podlega opłacie w wysokości 3 zł., przewidzianej w art. 154 u. o. s. (L. D. V. 7022/6/27).

142.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 17 lutego 1928 r.

Ministerstwo Skarbu — powołując się na obwieszczenie z dnia 10 czerwca 1927 r., zawierające wykaz znaków stemplowych, będących w obiegu, ogłoszone w numerze 150, poz. 395 „Monitora Polskiego" z 1927 r. i w numerze 20, poz. 227 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu z r. 1927 — ogłasza, że zostały wypuszczone znaczki stemplowe wartości 3 zł. według wzoru III, opisanego w wymienionym wykazie.

Kolor właściwego znaku stemplowego jest fjoletowo - niebieski, kolor siatki zielony.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Grodyński,*

Podsekretarz Stanu.

(„Monitor Polski" z dnia 25 lutego 1928 r. Nr. 46, poz. 59).

Monopol tytoniowy.

143.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 21 marca 1928 r.

w sprawie wykupu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru w roku 1928.

Na podstawie art. 7 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409), ustanawia się następującą taryfę wykupu krajowego surowca tytoniowego ze zbioru w roku 1928:

I. KATEGORJA

Tytonie kwitnące czerwono i różowo.

Klasa	WYMOGI		Cena za 1 kg. Zł.	Cena za 1 kg. gr.
Doborowa	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, wielkie, nieuszkodzone, jednolicie zabarwione, przedniej jakości	wygładzone i wiązane w wiązki (papusze)	2	60
I.	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, nieuszkodzone, dość jednolicie zabarwione		2	25
II.	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, nieco uszkodzone; liście wierzchołkowe i dolne zdrowe, dojrzałe, nieuszkodzone		1	90
III.	Liście środkowe, zdrowe, dojrzałe, znacznie uszkodzone, liście wierzchołkowe i dolne zdrowe, dojrzałe, nieco uszkodzone . . .		1	45
IV.	Liście środkowe, dojrzałe i zdrowe, wiązane ale nie wygładzone; wszystkie liście wiązane i wygładzone, które nie mogą być zaliczone do klasy III-ej, ale do fabrykacji są przydatne		1	—
V.	Liście niewiązane i części liści zdrowych bez żadnych obcych domieszek		—	40

II. KATEGORJA

Tytonie żółto-kwitnące (machorkowe).

Klasa	WYMOGI	Cena za 1 kg. Zł.	Cena za 1 kg. gr.
I.	Liście zdrowe, dojrzałe, dobrej jakości, wiązane w wiązki (papusze) .	1	60
II.	Liśeie zdrowe, dojrzałe, gorszej jakości, wiązane w wiązki (papusze) .	1	50
III.	Liście niewiązane i części liści zdrowych bez żadnych obcych domieszek	—	35

Jeden kilogram zdrowego, czystego nasienia, zamówionego i wybranego przez organa Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, 10 złotych.

Liście tytoniowe winny być należycie wysuszone, sortowane i niefermentowane.

Liście i części liści, zanieczyszczone obcemi domieszkami, tudzież liście i części liści niezdatne do fabrykacji (niedojrzałe, zupełnie zmarznięte, spleśniałe, zgniłe, zepsute), w końcu pędy boczne roślin tytoniowych odbierane będą jako materjał niezdatny do użytku bez wynagrodzenia.

Liście odrostowe, wyprodukowane za zezwoleniem urzędu monopolowego, o ile będą posiadały cechy klasyfikacyjne liści pierwotnych, odbierane będą o jedną klasę niżej, jak liście pierwotne, odpowiadające im pod względem klasyfikacyjnym.

Mieszane wązki liści, t. j. takie, które zawierają liście tytoniu I-ej i II-ej kategorji, będą odbierane po cenach ustanowionych dla tytoni kategorji II-ej.

Liście niezupełnie wysuszone będą zaliczone

do bezpośrednio niższej klasy od tej klasy, do której kwalifikowałyby się w zupełnie suchym stanie. To samo odnosi się do liści zwilżonych, te jednak będą zaliczone w obu kategorjach najwyżej do klasy II-ej. Ponadto przy liściach niezupełnie wysuszonych lub zwilżonych odbniżona będzie waga dostawionego tytoniu stosownie do zawartości wilgoci.

Za dowóz tytoniu do miejsca wykupu wypłaci Dyrekcja Polskiego Monopolu Tytoniowego 10 gr. od każdych 100 kg. tytoniu za każdy pełny kilometr. Wynagrodzenie to wypłaca się tylko za pełne 10 kilogramów. Ułamki groszy przy tem wynagrodzeniu nie będą wypłacane.

Dostarczone do wykupu liście tytoniowe, nie powiązane za ogonki w wiązki (papusze), wbrew wymogom klasyfikacyjnym, będą odbierane po cenie o 20 gr. niższej za każdy kilogram od ceny taryfowej.

Koncesjonowanemu plantatorowi, który wypełnił wszystkie obowiązki plantatora, wypłaca się:

a) premję jakościową,

b) premję ilościową.

Premję jakościową otrzyma upoważniony plantator, który wypełni wszystkie obowiązki plantatora i dostarczy do wykupu liście tytoniowe I-szej kategorji oddzielnie wiązane w wiązki tak według norm klasyfikacyjnych, jak i według koloru. Premja ta wynosi 40 gr. za 1 kg. dostarczonego surowca bardzo jasnego i 20 gr. za 1 kg. surowca jasnego.

Premję ilościową otrzyma koncesjonowany plantator, który wypełni wszystkie obowiązki plantatora i uprawiał tytoń na przestrzeni od 1.000 mtr.^{2} w górę, jeżeli uzyskana przez niego przy wykupie cena za dostawione liście tytoniowe nie będzie niższą od przeciętnej ceny wykupu w danym okręgu uprawy i jeżeli dostawiona przez niego do wykupu ilość tytoniu nie będzie niższą od przeciętnej ilości wykupionego surowca w danym okręgu uprawy z jednostki przestrzeni gruntowej (1 ha).

Premję tę wypłaca się na powyższych warunkach w wysokości:

a) 10%, jeżeli plantator uprawiał tytoń na przestrzeni od 1.000 m.^{2} do 5.000 m.^{2}.

i b) 15%, jeżeli plantator uprawiał tytoń na przestrzeni powyżej 5.000 mtr.^{2}.

Premja ilościowa wypłaconą będzie w przeciągu miesiąca po skończonym wykupie w danym okręgu uprawy.

Dotychczasowe normy klasyfikacyjne krajowego surowca I-ej kategorji obowiązują w roku bieżącym po raz ostatni. Poczynając od 1929 roku, normy klasyfikacyjne i zasadnicza cena wykupu krajowych liści tytoniowych I-ej kategorji uzależnione będą od koloru liści tytoniowych w sposób podobny, jak to ma obecnie miejsce przy przyznawaniu premji jakościowych.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

(„Monitor Polski" z 29 marca 1928 r., Nr. 74, poz. 118).

144.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skarbu z dnia 12 marca 1928 r. w sprawie zmiany rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 132) w przedmiocie uprawy tytoniu w roku 1928.

Na podstawie art. 6, 7 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustęp ostatni § 7-go rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 132) w przedmiocie uprawy tytoniu w roku 1928 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wyjątkowo urzędy względnie zakłady monopolu tytoniowego, powołane do udzielania pozwoleń na uprawę tytoniu, mogą zezwolić na uprawę tytoniu w dwóch lub więcej oddzielnych kawałkach gruntu o wymiarach jednak nie mniejszych jak 200 mtr.^{2}".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

(Dz. U. R. P. z dn. 22.III. 1928 Nr. 34, poz. 322).

Monopol spirytusowy

145.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 marca 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu o ustaleniu kosztów własnych spirytusu oczyszczonego, opłaty skarbowej od spirytusu oraz cen sprzedażnych spirytusu i wódek monopolowych.

Na mocy art. 20, 21, 29 i 96 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 289) zarządza się co następuje:

§ 1. Cenę kosztów własnych spirytusu oczyszczonego określa się od dnia 1 kwietnia 1928 r. w wysokości 170 za 1 hl. spirytusu 100°.

§ 2. Opłatę skarbową łącznie z udziałem związków komunalnych od 1 hl. spirytusu 100° ustala się od dnia 1 kwietnia 1928 r. w wysokości:

a) od spirytusu wyrobionego w kraju 750 zł.

b) od spirytusu i przetworów spirytusowych, przywożonych z zagranicy oraz z obszarów, na których rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 marca 1927 r. o monopolu spirytusowym nie obowiązuje łącznie z dochodem monopolowym . . . . 1.000 zł.

§ 3. A. Od dnia 1 kwietnia 1928 r. obowiązują poniżej podane ceny sprzedażne za 1 hl. spirytusu monopolowego, wydanego w składzie, wyznaczonym przez Dyrekcję Państwowego Monopolu Spirytusowego:

a) za spirytus oczyszczony do wyrobu wódek gatunkowych, do wzmacniania win i soków oraz do wyrobu wszelkiego rodzaju esencyi . . . . 1.150 zł.

b) za spirytus oczyszczony na cele domowe, lecznicze, naukowe, do wyrobu cukierków i t. p. przedmiotów spożywczych, do naczyń odbiorcy . . . . 1.305 zł.

c) za spirytus oczyszczony dla aptek, szpitali, do wyrobu środków galenowych oraz do wyrobu alkoholu absolutnego . . . . . 990 zł.

d) za spirytus oczyszczony do wyrobu perfum, wody kolońskiej i wszelkiego rodzaju kosmetyków, oraz do wyrobu mydeł glicerynowych . . . . 500 zł.

e) za spirytus oczyszczony do wyrobu środków leczniczych syntetycznych . . . . 150 zł.

f) za spirytus surowy lub drugie gatunki rektyfikatu do wyrobu octu 115 zł.

g) za spirytus surowy lub poślednie gatunki rektyfikatu na wszelkie inne cele przemysłowe, aniżeli wyżej wymienione . . . . . 120 zł.
za spirytus oczyszczony na te same cele . . . . 135 zł.
za spirytus bezwodny na te same cele z wyłączeniem celów napędnych . . . . 145 zł.

h) za spirytus podwójnie oczyszczony i niefiltrowany o 10 zł. drożej od cen powyższych,

i) za spirytus podwójnie oczyszczony i filtrowany o 15 zł. drożej od cen powyższych.

B. Za 1 hl. 100° spirytusu skażonego ogólnym środkiem skażającym (denaturat). 130 zł.

§ 4. Detaliczną cenę sprzedażną czystych wódek monopolowych łącznie z butelką od dnia 1 kwietnia 1928 r. określa się następująco:

a) mocy 40°	1 l.	0,5 l.	0,25 l.	0,1 l.
	5,45	2,80	1,45	0,65
b) mocy 45°	6,00	3,05	1,60	0,70
c) wyborową mocy 40°	1 l.	0,75 l.	0,5 l.	0,25 l.
	6,25	5,00	3,15	1,65
d) wyborową mocy 45°	6,90	5,50	3,50	1,80

§ 5. Od dnia 1 kwietnia 1928 r. obowiązują poniżej podane detaliczne ceny sprzedażne spirytusu butelkowanego na cele lecznicze i domowe łącznie z butelką:

a) mocy 95°	1 l.	0,5 l.	0,25 l.
	11,80	5,95	3,05

§ 6. Od dnia 1 kwietnia 1928 r. ustala się następujące ceny sprzedażne spirytusu skażonego ogólnym środkiem i przeznaczonego do ogrzewania oraz do celów oświetleniowych, technicznych i innych:

I. Do naczyń odbiorcy w ilości ponad 20 l. loco wytwórnia względnie składnica P. M. S. — 130 zł. za 1 hl. 100°.

II. Rozlanego do butelek:

a) o mocy 92°	1 l.	0,5 l.
w hurcie	1,66	0,87
w detalu	1,90	1,00
b) o mocy 95°		
w hurcie	1,69	0,89
w detalu	1,94	1,02

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r.

Minister Skarbu:

(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) *E. Kwiatkowski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.III. 1928 r., Nr. 41, poz. 401).

Przepisy celne.

146.

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU Nr. D. IV/279/3/28

z dnia 22 marca 1928 r.

W sprawie potwierdzania przez urzędy celne wywozu zagranicę przesyłek pocztowych z krajowemi towarami.

Do
Dyrekcji Ceł w Warszawie, Wilnie, Poznaniu, Mysłowicach, Lwowie oraz Urzędów Pocztowo-Celnych.

Uzupełniając okólnik z dn. 17 kwietnia 1925 r. Nr. DC/2228/II/25 („Monitor Polski" Nr. 145, poz. 649 i Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 15, poz. 427), zarządza się, co następuje:

1) Eksporterzy, którzy chcą uzyskać zaświadczenie urzędu celnego o wywozie zagranicę krajowych towarów przemysłowych, mogą nadawać paczki z takiemi towarami również w urzędach pocztowych, znajdujących się poza siedzibą urzędów pocztowo-celnych.

2) Eksporter nadający paczkę z towarami w urzędzie pocztowym z zamiarem uzyskania zaświadczenia o wywozie, powinien do niej dołączyć: adres pomocniczy, pocztowe deklaracje cel-

ne, karty zgłoszenia statystycznego oraz pisemne zgłoszenie towaru do wywozu (na formularzu deklaracji celnej wywozowej) z odręcznym napisem u góry „Ruch pocztowy". Wymienione pisemne zgłoszenie towaru do wywozu powinno zawierać szczegółowe dane o wywożonym towarze i zgadzać się z pocztową deklaracją celną.

Pozatem eksporter powinien nalepić:

a) na paczce kartkę zieloną, wymiar 61 × 44 mm.,

b) na adresie pomocniczym kartkę zieloną, wymiar 44 × 31 mm. następującej treści:

Do Urzędu wymiany

w . . . .

Wywozowa odprawa celna, dokonana dn. . . . .

Poz. rej. wywozu . . . .

Urząd Celny

3) Urząd pocztowy po przyjęciu paczki oznacza na zielonych kartkach nazwę właściwego urzędu wymiany i przesyła paczkę do tego urzędu, celem dokonania wywozowej odprawy celnej przez urząd celny, znajdujący się w siedzibie pocztowego urzędu wymiany.

4) W zastępstwie strony zgłasza takie przesyłki urzędowi celnemu do odprawy wywozowej pocztowy urząd wymiany.

Otwarcie paczek, zapakowanie z powrotem towaru i osznurowanie dokonywa się staraniem i środkami pocztowego urzędu wymiany.

5) Po dokonaniu odprawy celnej, urząd celny sporządza wynik rewizji i oznacza na kartkach zielonych datę dokonania rewizji oraz pozycję rejestru z wyciśnięciem pieczęci urzędowej. Pisemne zgłoszenie (deklarację) urząd celny zatrzymuje do czasu otrzymania od urzędu wymiany potwierdzenia wysłania paczek zagranicę.

6) Po otrzymaniu potwierdzenia wysłania paczek zagranicę, urząd celny wyda za pokwitowaniem pocztowemu urzędowi wymiany wywozowe kwity deklaracyjne, celem odesłania nadawcom przesyłek.

7) Poza wymienionemi wyżej odchyleniami, obowiązują w postępowaniu manipulacyjnem pocztowo-celnem przy przesyłkach nadawanych w urzędach pocztowych, poza siedzibą urzędów pocztowo-celnych, postanowienia, zawarte w okólniku z dn. 17.IV. 1925 r. Nr. DC/2228/II/25.

8) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od daty ogłoszenia w „Monitorze Polskim".

Za Ministra Skarbu:
(—) *Dr. Rasiński.*
Dyrektor Departamentu.

(„Monitor Polski" Nr. 74 z dn. 29 marca 1928 roku, poz. 117).

147.

OKÓLNIK MINISTRA SKARBU

z dnia 16 marca 1928 r.

L. D. IV/2740/2/28,

w sprawie listów gwarancyjnych.

Do Dyrekcji Ceł w Warszawie, Wilnie, Poznaniu, Mysłowicach, Lwowie.

Przesyłając w załączeniu 2 wzory terminowych listów gwarancyjnych, wydawanych przez banki, tytułem zabezpieczenia celnego, w związku z udzielaniem firmom krajowym pozwoleń na prowadzenie obrotu uszlachetniającego czynnego zagranicznemi towarami, jak również pozwoleń na warunkową odprawę maszyn oraz urządzeń sprowadzanych z zagranicy do czasowego użytku, poleca się powiadomić podległe Dyrekcji Urzędy Celne, aby w przyszłości przyjmowały listy gwarancyjne w powyższej formie.

Jednocześnie zaznacza się, że przy obrocie uszlachetniającym czynnym należy listy gwarancyjne przyjmować na łączny termin, t. j. termin wymieniony w pozwoleniu, z uwzględnieniem terminu wymienionego na powrotny wywóz uszlachetnionego towaru, z dodaniem 2-miesięcznego terminu, zaś przy warunkowej odprawie do czasowego użytku termin listu gwarancyjnego opiewać winien na termin wskazany w pozwoleniu, z dodaniem 2-ch miesięcy.

Przy przyjmowaniu takich listów winny być zachowane postanowienia § 7 okólnika L. DOP. 5284/III w sprawie wadjów, kaucji i zaliczek (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 28, poz. 293 z 1927 r.).

W razie ubiegania się danej firmy o przedłużenie pozwolenia na obrót uszlachetniający lub warunkową odprawę, dla uniknięcia możliwości wypadku, że w terminie powyższym wygaśnie ważność listu gwarancyjnego, firma obowiązana jest na miesiąc przed upływem terminu ważności tego listu przedstawić nową gwarancję, w przeciwnym razie, przed upływem terminu wymienionego w poprzednim liście gwarancyjnym, należy wezwać bank do uiszczenia wszelkich należności, będących przedmiotem poręczenia.

Celem należytego zabezpieczenia interesów Skarbu Państwa, w związku z przyjmowaniem terminowych listów gwarancyjnych, Urzędy Celne obowiązane są dokładnie badać, czy zachowane zostały przez daną firmę warunki przewidziane w pozwoleniu.

Dyrektor Departamentu:
(—) Dr. *Rasiński.*

2 załączniki.

Szemat listu gwarancyjnego.

Na podstawie decyzji Ministerstwa Skarbu z dn. . . . . . Nr. . . . . . firma (wymienić nazwę przesiębiorstwa lub firmy zobowiązanej) : . . . . ; uzyskała pozwolenie na prowadzenie obrotu uszlachetniającego czynnego zagranicznym towarem (wymienić rodzaj towaru) do wyrobu . . . .

Na mocy tej decyzji przypadające od wprowadzonego do kraju zagranicznego towaru (wym. rodzaj towaru) należności celne mogą być zabezpieczone między innemi gwarancją bankową.

Wobec powyższego podpisani (nazwa i imiona osób, wystawiających list gwarancyjny), jako wykazani (wymienić formalną podstawę legitymacji prawnej tych osób, jak statut instytucji, rejestr handlowy, pełnomocnictwo i t p.) zastępcy (wymienić firmę instytucji gwarantującej), oświadczamy niniejszem imieniem tejże (tegoż), iż . . . . (wymienić firmę instytutcji gwarantującej) przyjmuje wobec Skarbu Państwa do wysokości sumy . . . . . solidarną porękę za należytą i terminową zapłatę wszelkich kwot z wszelkiemi należnościami ubocznemi, jak procentami, karami egzekucyjnemi i t. p., do których uiszczenia . . . (wymienić zobowiązanego) z tytułu nieuskutecznienia powrotnego wywozu pod postacią . . . . (wymienić towar) w ustalonym przez Ministerstwo Skarbu terminie sprowadzonego z zagranicy towaru lub też z tytułu niezachowania przez powyższą firmę (zobowiązaną) warunków w pozwoleniu na omawiany obrót uszlachetniający określonych, będzie zobowiązany i obowiązuje się (wymienić firmę instytucji gwarantującej), dłużne z tego tytułu kwoty na żądanie Dyrekcji Ceł w . . . . (względnie Urzędu Celnego . . . .) wypłacić w ciągu 8 dni do kasy . . . .

(Wymienić firmę instytucji gwarantującej) zrzeka się prawa żądania uprzedniego roztrząsania majątku (wymienić firmę zobowiązaną), niemniej prawa żądania rozdzielenia skargi między kilku ręczycieli, o ileby takie prawo bez tego jemu (jej) służyło.

Zwolnienie przez Skarb Państwa istniejących możliwie już obecnie mogących powstać w przyszłości innych zabezpieczeń dla poręczonej niniejszem należności nie będzie uzasadniało dla (wymienić firmę instytucji gwarantującej) ani zwolnienia z poręki, ani jakichkolwiekbądź zarzutów lub roszczeń.

Dla rozstrzygnięcia wszelkich sporów, mogących wyniknąć z niniejszego poręczenia, będą wyłącznie kompetentne Sądy rzeczowe właściwe w siedzibie Prokuratorji Generalnej w Warszawie (względnie oddziału Prok. Gen. w . . . .).

Niniejsza gwarancja wygasa z dniem . . . . o ile przed upływem tego terminu Dyrekcja Ceł względnie Urząd Celny nie zwróci się do . . . . (wymienić firmę instytucji gwarantującej) z wezwaniem o uiszczenie przypadających należności . . . ., poręczonych listem gwarancyjnym.

U w a g a: Podpisy prokurentów (firmy i instytucji gwarantującej) winny być poświadczone rejentalnie

Szemat listu gwarancyjnego.

Na podstawie decyzji Ministerstwa Skarbu z dn. . . . . . . Nr. . . . . . . firma (wymienić nazwę przedsiębiorstwa lub firmy zobowiązanej) . . . . uzyskała pozwolenie na warunkową odprawę (wymienić rodzaj maszyn, względnie urządzeń). Na mocy tej decyzji przypadającego od wprowadzonego (wprowadzonych) do kraju zagranicznego (zagranicznych) objektu (ów) należności celne mogą być zabezpieczone między innemi gwarancją bankową.

Wobec powyższego podpisani (nazwa i imiona osób, wystawiających list gwarancyjny) . . . . jako wykazani (wymienić formalną podstawę legitymacji prawnej tych osób, jak statut instytucji, rejestr bankowy, pełnomocnictwo i t. p.) . . . . zastępcy (wymienić firmę instytucji gwarantującej . . . . oświadczamy niniejszem imieniem tejże (tegoż) iż (wymienić firmę instytucji gwarantującej) . . . . przyjmują wobec Skarbu Państwa do wysokości sumy . . . . solidarną porękę za należytą i terminową zapłatę wszelkich kwot z wszelkiemi należnościami ubocznemi, jak procentami, karami egzekucyjnemi i t. p., do których uiszczenia (wymienić zobowiązanego) . . . . z tytułu nieuskutecznienia powrotnego wywozu w ustalonym przez Ministerstwo Skarbu terminie sprowadzonego (sprowadzonych) z zagranicy objektu (ów) lub —też z tytułu niezachowania przez powyższą firmę (zobowiązaną) warunków w pozwoleniu na omawiany obrót określonych, będzie zobowiązany i obowiązuje się (wymienić firmę instytucji gwarantującej) . . . . dłużne z tego tytułu kwoty na żądanie Dyrekcji Ceł w . . . . względnie Urzędu Celnego w . . . .) wypłacić w ciągu 8 dni do kasy . . . . (wymienić firmę instytucji gwarantującej) zrzeka się prawa żądania uprzedniego rozstrząsania majątku (wymienić firmę zobowiązaną) . . . . . niemniej prawa żadania rozdzielenia skargi między kilku ręczycieli, o ileby take prawo bez tego jemu służyło.

Zwolnienie przez Skarb Państwa istniejących możliwie już obecnie lub mogących powstać w przyszłości innych zabezpieczeń dla poręczonej niniejszem należności nie będzie uzasadniało dla (wymienić firmę instytucji gwarantującej) . . . . ani zwolnienia z poręki, ani jakichkolwiekbądź zarzutów lub roszczeń.

Dla rozstrzygania wszelkich sporów, mogących wyniknąć z niniejszego poręczenia, będą wyłącznie kompetentne Sądy rzeczowe właściwe w siedzibie Prokuratorji Generalnej w Warszawie (względnie oddziału Prokuratorji Generalnej w . . . .).

Niniejsza gwarancja wygasa z dniem . . . . o ile przed upływem tego terminu Dyrekcja Ceł względnie Urząd Celny nie zwróci się do . . . . (wymienić firmę instytucji gwarantującej) z wezwaniem o uiszczenie przypadających należności . . . ., poręczonych listem gwarancyjnym.

U w a g a: Podpisy prokurentów (firmy instytucji gwarantującej) powinny być poświadczone rejentalnie.

(„Monitor Polski" Nr. 66. z dnia 20. III. 1928 roku poz. 95).

148.

OKÓLNIK Nr. D. IV/56/3/28.

z dnia 21 marca 1928 r.

w sprawie terminu przechowywania w urzędach celnych trzecich egzemplarzy deklaracji celnych.

Do wszystkich Dyrekcyj Ceł.

Na zapytanie jednej z Dyrekcji Ceł, jak długo należy przechowywać w urzędach celnych trzecie egzemplarze (tryplikaty) deklaracji celnych, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, jak następuje:

Zatrzymywane przez urzędy celne po dokonaniu ostatecznej odprawy przesyłek trzecie egzemplarze pisemnych deklaracji celnych (tryplikaty) nie mają charakteru dokumentów archiwalnych i stanowią jedynie materjał pomocniczy dla urzędów celnych przy składaniu sprawozdań, względnie udzielaniu informacji o odprawionych przesyłkach. Biorąc pod uwagę zbędność przechowywania wymienionych trzecich egzemplarzy deklaracji celnych w urzędach celnych zbyt długo i trudności techniczne wynikające dla urzędów celnych przy znacznem gromadzeniu tych dokumentów, Ministerstwo Skarbu ustala trzyletni termin obowiązkowego przechowywania w urzędach celnych trzecich egzemplarzy deklaracji celnych, licząc od dnia ostatecznej odprawy przesyłki.

Dyrekcje Ceł mogą zarządzić sprzedaż w drodze przetargu zalegających dłużej niż trzy lata w urzędach celnych trzecich egzemplarzy deklaracji celnych, pod tym jednak warunkiem, że będą one dostarczone do fabryki papieru i tam przetarte pod kontrolą urzędową.

Warszawa, dn. 21 marca 1928 r.

Dyrektor Departamentu:
(—) *Dr. Rasiński.*

149.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW:

Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa

z dnia 28 lutego 1928 r.

w sprawie cła wywozowego na drewno olszowe.

Na podstawie art. 7 ustęp a) ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Punkt 3 pozycji 228 tar. celn. w brzmieniu § 1 rozporządzenia ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 22 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1018) otrzymuje brzmienie następujące:

Nazwa towaru	cło od 100 kg. zł.	gr.
3) olszowe, o średnicy 20 cm. i wyżej (bez kory), o ile nie jest krótsze niż 1,20 m.	1	50

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 15 stycznia 1928 r.

Minister Skarbu:
G. Czechwicz

Minister Przemysłu i Handlu
E. Kwiatkowski

Minister Rolnictwa
K. Niezabytowski

(Dz. U. R. P. z dn. 30.III.1928 r., Nr. 41, poz. 400).

150.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW: SKARBU, PRZEMYSŁU I HANDLU ORAZ ROLNICTWA

z dnia 27 marca 1928 r.

o ulgach celnych dla maszyn i aparatów niewyrabianych w kraju.

Na podstawie art. 7 punkt b ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. w przedmiocie uregulowania stosunków celnych (Dz. U R. P. Nr. 80, poz 777) zarządza się co następuje:

§ 1. Przy przywozie maszyn i aparatów niewyrabianych w kraju, o ile stanowią część składową nowo instalowanych kompletnych urządzeń oddziałów zakładów przemysłowych lub mają służyć do obniżenia kosztów względnie zwiększenia produkcji przemysłowej i rolnej, może być stosowane cło ulgowe, wynoszące 20% cła normalnego.

Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu orzeka, czy ulga celna będzie zastosowana.

O ile chodzi o maszyny i aparaty, do których będą stosowane cła maksymalne w myśl rozporządzenia Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz rolnictwa z dnia 25 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 66), cło ulgowe będzie wynosiło 20% cła maksymalnego.

§ 2. Prolonguje się do dnia 31 grudnia (włącznie) 1928 r. ważność pozwoleń Ministerstwa Skarbu, wydanych na podstawie rozporządzenia o ulgach celnych z dnia 22 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 128 ,poz. 769), z dnia 22 czerwca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 512), jako też ulg, wydanych na podstawie rozporządzenia z dnia 26 września 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 758).

§ 3. Za towary, które na podstawie niniejszego rozporządzenia mogłyby korzystać z ulg celnych, lecz które zostaną oclone w czasie od dnia 1 kwietnia 1928 r. do dnia 31 grudnia (włącznie) 1928 r. bez zastosowania ulg celnych, może być zwrócona różnica należności między cłem normalnem, a ulgowem, o ile tożsamość maszyn i aparatów zostanie stwierdzona przy ocleniu i o ile ulga celna na podstawie niniejszego rozporządzenia zostanie przyznana.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r. i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1928 r. włącznie.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.III.1928 r., Nr. 41, poz. 403).

Pożyczki państwowe.

151.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 14 marca 1928 r.

o zmianie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. w sprawie emisji 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Artykuł 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r. w sprawie emisji 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej (Dz. U. R. P. Nr. 14, poz. 99) otrzymuje brzmienie następujące:

„Obligacje 4% premjowej pożyczki inwestycyjnej umorzone będą w ciągu lat 10 drogą losowania w dniach 1 kwietnia i 1 października każdego roku. Pierwsze losowanie nastąpi wyjątkowo dnia 15 czerwca 1928 r. Każdorazowo podlegać będzie umorzeniu 1/20 część pożyczki, t. j. 500 seryj".

Art. 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych.
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. R. P. z dnia 17 marca 1928 r. Nr. 31, poz. 296).

Przepisy o instytucjach bankowych.

152.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 15 marca 1928 r.

o zmianie statutu Banku Gospodarstwa Krajowego.

Na podstawie art. 2 i 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 477) oraz na podstawie § 108 Statutu Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 46, poz. 478) zarządzam co następuje:

§ 1. Ustęp drugi i trzeci § 87 Statutu Banku Gospodarstwa Krajowego (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 46, poz. 478) otrzymuje brzmienie następujące:

„Dyrekcja składa się:

Z Naczelnego Dyrektora, z 2 Zastępców Naczelnego Dyrektora i Dyrektorów w ilości oznaczonej przez Radę, a zatwierdzonej przez Ministra Skarbu".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 15 marca 1928 r.

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.III.1928 r. Nr. 41, poz. poz. 402).

153.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

w sprawie zmian w ustroju Państwowego Banku Rolnego.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. w sprawie zmian w ustawie z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 450) wprowadza się zmiany następujące:

1) Do § 2 dodaje się, jako ustęp ostatni następujący przepis:

„Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo do używania samoistnego zastępstwa prawnego, z zachowaniem jednak wszelkich uprawnień i przywilejów zastrzeżonych dla instytucyj państwowych w postępowaniu sądowem i administracyjnem".

W § 3 w wierszu drugim, po wyrazie: „popieranie" dodaje się wyrazy: „i prowadzenie".

3) § 6 otrzymuje brzmienie następujące:

„Państwowy Bank Rolny udziela pożyczek długoterminowych amortyzacyjnych w papierach wartościowych, wypuszczanych przez Bank, jak również w gotówce".

4) § 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać listy zastawne do wysokości dwudziestopięciokrotnej sumy swego kapitału zakładowego łącznie z ogólnym funduszem rezerwowym.

Listy zastawne mogą opiewać na złote, złote w złocie oraz na waluty obce.

Suma listów zastawnych, znajdujących się w obiegu, nie może przekraczać ogólnej sumy wydanych, a nieumorzonych pożyczek hipotecznie zabezpieczonych.

Ustanowione dla pożyczek długoterminowych, udzielanych w listach zastawnych, zabezpieczenia hipoteczne, hipoteki i prawa zastawu stanowią zabezpieczenie wyłącznie dla wypuszczonych listów zastawnych. Jeżeli postanowienie powyższe nie zostało wyrażone w treści odnośnych wpisów hipotecznych, to przy tych wpisach Państwowy Bank Rolny ma prawo bez składania szczególnych oświadczeń domagać się wniesienia do ksiąg hipotecznych odpowiednich ostrzeżeń (adnotacyj). Brak ostrzeżenia hipotecznego (adnotacji) nie zmienia węzła zabezpieczenia dla listów zastawnych".

5) Po § 7 dodaje się paragraf 7 a w brzmieniu następującem:

§ 7 a „Państwowy Bank Rolny ma prawo wypuszczać obligacje meljoracyjne i inwestycyjne w granicach udzielonej przez Skarb Państwa dla obligacyj tych gwarancji, do wysokości trzykrotnej sumy kapitału zakładowego Banku, łącznie z ogólnym funduszem rezerwowym.

Obligacje mogą opiewać na złote, złote w złocie oraz na waluty obce. Suma obligacyj znajdujących się w obiegu nie może przekraczać sumy na ich podkład wydanych, a niespłaconych pożyczek.

Szczegółowe przepisy o emisji obligacyj i o warunkach pożyczek na ich podkład udzielanych określi Statut Banku".

6) W § 8 w ustępie pierwszym skreśla się wyrazy „wydanych w listach Banku" a ustęp czwarty tego § otrzymuje brzmienie następujące:

„Wysokość pożyczek udzielanych na meljoracje nie może przekraczać rzeczywistych kosztów robót meljoracyjnych, jak również winna się mieścić wraz z poprzedniem obciążeniem w granicach trzech czwartych szacunku obliczonego z uwzględnieniem przybytku wartości".

7) W § 9 dodaje się następujące przepisy, jako ustępy pierwszy i drugi.

„Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu cywilnego z r. 1896 pożyczki udzielane przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych zabezpieczone będą hipoteką zwyczajną w rozumieniu § 1113 tego kodeksu. Dotyczyć to będzie również wydawanych w obligacjach pożyczek, hipotecznie zabezpieczonych.

Przynależnościami pożyczki, udzielonej przez Państwowy Bank Rolny w listach zastawnych lub obligacjach są oprócz procentów bieżących i zaległych, procentów zwłoki oraz kosztów sądowych, także statutem ustanowione koszty administracyjne Banku. Przynależnościom tym służy również z kapitałem pierwszeństwo, o ile te procenty, koszty i dodatki administracyjne nie zalegają za czas dłuższy, niż 3 lata wstecz od dnia przymusowej licytacji".

8) Po § 9 dodaje się dwa paragrafy 9 a i 9 b w brzmieniu następującem:

§ 9 a „Państwowemu Bankowi Rolnemu służy prawo przedterminowej spłaty wszelkich wierzytelności i ciężarów (służebności, rent w naturze i gotówce i innych ciężarów z wyjątkiem służebności podlegających zniesieniu na mocy rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 lutego 1927 r. Dz. U.R. P. Nr. 10, poz. 74 i 75), które obciążają nieruchomość lub jej część, ulegającą parcelacji, podpadającej pod przepis art. 57 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej, tak w tych przypadkach, w których Państwowy Bank Rolny sam, jako właściciel, bądź komisowo daną nieruchomość parceluje, jak również w tych przypadkach, kiedy parcelację, przeprowadzoną przez właściciela lub na jego zlecenie przez instytucję do pracelacji upoważnioną, popiera przez udzielanie pożyczek długoterminowych amortyzacyjnych na ułatwienie parcelacji, lub spłatę ceny kupna.

O ile osoby, których prawa są hipotecznie zabezpieczone, nie wyrażają zgody na przedterminową spłatę, lub też wartość uprawnień, nieujawniona w hipotece, nie zostaje zgodnie oceniona, wówczas przedterminowa spłata wierzytelności i ciężarów nastąpi w tych granicach i tym trybem, jaki ustanawia rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. z r. 1928 Nr. 3, poz. 22). O przejęciu służebności wedle art. 2 tego rozporządzenia orzekać będzie w trybie cz. 2 tego artykułu właściwy miejscowy okręgowy urząd ziemski.

Właściwy wedle art. 6 tego rozporządzenia sąd ustali na wniosek Państwowego Banku Rolnego wartość ciężarów i wierzytelności spornych oraz sposób ich spłaty, nie żądając uprzedniego złożenia potrzebnej na zaspokojenie tych ciężarów i wierzytelności sumy. Złożenie przez Państwowy Bank Rolny ustalonej orzeczeniem sądu sumy do depozytu sądu uzasadnia żądanie wykreślenia z hipoteki wszelkich nieprzejętych ciężarów i wierzytelności.

Doręczenie wierzycielom hipotecznym i uprawnionym z ciężarów hipotecznie zabezpieczonych wezwań do przyjęcia przedterminowych spłat Państwowy Bank Rolny uskuteczniać będzie za pośrednictwem właściwych okręgowych urzędów ziemskich".

§ 9 b „Bank przyjmować będzie wkładki oszczędnościowe i lokaty. Książeczki wkładkowe Banku i dowody lokaty mają wszelkie prawa papapierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne i mogą być użyte dla lokaty kapitałów osób pozostających pod opieką lub kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyjnych, jako też wszelkiego rodzaju kaucyj i wadjów licytacyjnych".

9) § 10 otrzymuje następujące brzmienie:

„Państwowy Bank Rolny ma prawo nabywania i zamiany nieruchomości na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa oraz na pomieszczenia własne i personelu Banku, jako też, celem uchronienia się przed stratami spowodu udzielonego kredytu.

Zasady, na jakich Bank nabywa nieruchomości na cele prowadzenia parcelacji i osadnictwa, ustala Minister Reform Rolnych w drodze rozporządzeń".

10) Ustęp pierwszy § 11 otrzymuje brzmienie następujące:

„Władzami Banku są: Prezes Banku, Rada Nadzorcza i dyrekcja; organem pomocniczym władz nadzorczych Banku jest Komisja Rewizyjna".

11) § 12 otrzymuje brzmienie następujące:

„Prezesa Banku mianuje na przeciąg lat pięciu Prezydent Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Skarbu i Ministra Reform Rolnych.

W skład Rady Nadzorczej wchodzą:

a) Prezes Banku, jako Prezes Rady Nadzorczej,

b) dziewięciu członków, powołanych na trzy lata przez Ministra Skarbu, w tej liczbie trzech w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych i trzech w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa. Obowiązki wiceprezesa Rady Nadzorczej pełni jeden z członków tej Rady, wyznaczony przez Ministra Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami: Skarbu i Rolnictwa.

Wiceprezes przewodniczy Radzie Nadzorczej w nieobecności Prezesa Banku, zastępuje Prezesa w jego nieobecności, oraz pełni inne obowiązki, przekazane mu przez Prezesa Banku.

W razie niepowołania Wiceprezesa lub w razie jego nieobecności, zastępuje go powołany przez Prezesa członek Rady Nadzorczej.

Minister Skarbu powołuje w sposób wskazany w p. b) trzech zastępców członków Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może poszczególne sprawy poruczać do opracowania i uchwalania komitetom specjalnym, złożonym z członków Rady".

12) § 13 otrzymuje brzmienie następujące:

„Prezes Banku nie może być równocześnie posłem lub senatorem, ani sprawować żadnego płatnego państwowego lub komunalnego urzędu, ani zajmować płatnego stanowiska prywatnego, ani należeć do organów kierowniczych lub nadzorczych jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. Ograniczenie to nie dotyczy brania udziału w Radzie Banku Polskiego i Banku Gospodarstwa Krajowego oraz z ramienia Banku w radach i komisjach rewizyjnych tych przedsiębiorstw, w których udział Banku uznany zostanie za potrzebny.

Członkowie Rady Nadzorczej nie mogą być równocześnie ani posłami ani senatorami.

Prezesem Banku ani członkiem Rady Nadzorczej Banku nie może być osoba, do której majątku wdrożono postępowanie upadłościowe lub ugodowe, albo osoba pozbawiona zdolności do działań prawnych lub pełni praw obywatelskich".

13) Postanowienie § 14 uchyla się w jego zaś miejsce wprowadza się przepis następujący:

„Prezes Banku może być odwołany przez Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministrów Skarbu i Reform Rolnych.

Członkowie Rady Nadzorczej mogą być odwołani przez władzę, która ich powołuje".

14) § 15 otrzymuje brzmienie następujące:

„Komisja Rewizyjna Banku składa się z pięciu członków, których na dwa lata powołuje Minister Skarbu, w tej liczbie jednego w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych i jednego w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa.

Przy Oddziałach Banku mogą być, celem oceny weksli podawanych Bankowi do dyskonta, utworzone Komitety Dyskontowe. Członków tych Komitetów mianuje Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Reform Rolnych i Rolnictwa".

15) Postanowienie § 18 uchyla się, w jego zaś miejsce wprowadza się przepis następujący:

„Księgi Banku i odpisy z nich wystawione przez Dyrekcję Banku i zaopatrzone w pieczęć Banku oraz wszelkie oświadczenia na piśmie, zawierające zobowiązania lub zwolnienie od zobowiązań lub zrzeczenie się praw, w ten sam sposób przez Bank wystawione, mają moc prawną dokumentów publicznych; wystawione zaś w ten sam sposób wyciągi z ksiąg handlowych Banku wraz z odpisem zobowiązania oryginalnego, poświadczonego przez Dyrekcję Banku, mają moc wykonalnego tytułu egzekucyjnego i hipotecznego.

Zwolnienia od zobowiązań lub zrzeczenia się praw o wartości przewyższającej sumę 10.000 złotych muszą być zeznane notarjalnie".

16) Po § 18 wstawia się § 18 a w brzmieniu następującem:

„Państwowy Bank Rolny ma prawo przyjęte pod zastaw pożyczek terminowych papiery wartościowe, złoto, srebro i kosztowności oraz towary realizować dla zaspokojenia swych wierzytelności, pod zastaw tych rzeczy udzielonych, bądź na giełdzie pieniężnej lub towarowej, o ile są przedmiotem tranzakcyj giełdowych, bądź w drodze przeprowadzonej we własnym zarządzie publicznej licytacji. Zastawione w Banku rzeczy nie podlegają zajęciu egzekucyjnemu (aresztowi, sekwestrowi) i nie mogą być wciągnięte do masy upadłościowej ich właścicieli dla zaspokojenia należytości zarówno prywatnych, jak Skarbu Państwa, dopóki wierzytelność Banku, pod ich zastaw udzielona, nie zostanie spłacona".

17) § 20 otrzymuje brzmienie następujące:

„Egzekucje należności Państwowego Banku Rolnego, zarówno z tytułu własnych wierzytelności, jak i z tytułu kredytu z funduszów powierzonych do likwidacji lub administracji, udzielonego przez Bank lub przed objęciem przez Bank likwidacji lub administracji, odbywają się trybem przewidzianym dla ściągania należności i opłat skarbowych".

18) Ustęp pierwszy i drugi § 21 uchyla się, a po wyrazach „stosunek służbowy" wstawia się wyrazy: „Dyrekcji i".

Art. 2. Do czasu wydania nominacji w myśl zasad niniejszego rozporządzenia czynności Prezesa Banku wykonywać będzie Prezes Rady Nadzorczej, członkowie zaś Dyrekcji oraz Rady Nadzorczej pełnić będą nadal funkcje, wykonywane

w chwili wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

Art. 3. 1) Upoważnia się Ministra Reform Rolnych do ogłoszenia ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utworzenia Państwowego Banku Rolnego ze zmianami, wprowadzonemi do niej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 450) i rozporządzeniem niniejszem, oraz do wprowadzenia odpowiedniego zestawienia i nowej numeracji artykułów i ich części.

2) Z chwilą ogłoszenia ustawy w myśl cz. 1 zyskuje ona moc obowiązującą także na obszarze województwa śląskiego.

Art. 4. Wykonanie rozporządzania niniejszego porucza się Ministrowi Reform Rolnych, Skarbu i Rolnictwa.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Reczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw W ewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. Rz. P. z dnia 26 marca 1928 r. Nr. 38, poz. 356).

Skarbowość związków samorządowych.

154.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o zmianie ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustępowi 1 A) art. 3 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 747) nadaje się brzmienie: „Na obszarze gmin wiejskich — gminy wiejskie do wysokości 40%, a powiatowe związki komunalne do wysokości 50%".

Art. 2. W pierwszem zdaniu ust. 1 art. 8 wymienionej ustawy zastępuje się słowa: „art. 7 — 9 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. (Dz. U. R. P Nr. 58, poz. 412)" słowami: „art. 6 — 9 ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 79, poz. 550)", zdanie zaś drugie tegoż ustępu oraz ustęp 2 art. 8 skreśla się. Ustęp 3 art. 8 oznacza się jako ustęp 2 i skreśla się w nim po słowach: „w ustępie 1" słowa: „i 2", zaś po słowie: „połowę" skreśla się przecinek i słowa „a w b. dzielnicy austrjackiej 3/4".

Art. 3. Art. 13 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w brzmieniu nadanem mu ustawą z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 720) otrzymuje następujące brzmienie:

„Od pism, stwierdzających umowę o przeniesienie własności nieruchomości, które podlegają opłatom stemplowym w myśl ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych, może być pobierana opłata komunalna. Za nieruchomość w rozumieniu niniejszego artykułu uważa się oprócz przedmiotów, które są nieruchomościami w myśl przepisów prawa cywilnego, inne przedmioty, o ile są wymienione w ustępie ostatnim art. 12 ustawy o opłatach stemplowych.

2) Wysokość opłaty komunalnej nie może przewyższać połowy opłaty stemplowej.

3) Opłatę komunalną pobierają samoistnie:

a) gminy miejskie, jeżeli nieruchomość jest położona na obszarze tychże gmin,

b) powiatowe związki komunalne, jeżeli nieruchomość jest położona poza obszarem gmin miejskich; powiatowe związki komunalne są obowiązane przekazać połowę pobranej opłaty tym gminom wiejskim, na

których obszarze nieruchomość jest położona; jeżeli powiatowy związek komunalnalny nie uchwali poboru opłaty, wolno gminom wiejskim uchwalić ją na rzecz swoją".

Art. 4. Do ustępu 1 art. 32 wymienionej ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych dodaje się następujące zdanie: „To samo uprawnienie służy powiatowym związkom komunalnym w stosunku do gmin miejskich niewydzielonych z powiatów, a położonych na ich obszarze".

Ustępowi 2 art. 32 nadaje się następujące brzmienie: „W razie sporu, wyłaniającego się o stosowanie niniejszego artykułu między związkami komunalnemii, rozstrzyga — o ile spór dotyczy krajowych związków komunalnych — Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, pozatem zaś wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym i przy zastosowaniu przepisu art. 51 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86)".

Art. 5. Dotychczasową treść art. 46 wymienionej ustawy oznacza się jako ustęp 1 i dodaje się ustęp 2 o następującej treści:

„O wysokości i terminach płatności (art. 54) wszystkich samoistnych danin komunalnych, wymierzonych w stosunku rocznym, powinien być płatnik powiadomiony równocześnie w ciągu pierwszych dwóch miesięcy roku budżetowego; wyjątek stanowią wypadki, kiedy podstawa wymiaru samoistnej daniny komunalnej powstanie dopiero w ciągu roku budżetowego. Takie uwiadomienie co do samoistnych danin komunalnych, obciążających grunty, powinno nastąpić przed dniem 1 kwietnia".

Art. 6. Do ustępu 1 art. 54 wymienionej ustawy dodaje się następujące zdanie:

„Samoistne daniny komunalne, obciążające grunty, mają być płacone w dwóch równych ratach półrocznych: w miesiącu kwietniu, tudzież w czasie między 15 października a 15 listopada".

Art. 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 kwietnia 1928 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego.

Przepisy art. 3 mają zastosowanie do tych pism, określonych w tymże artykule, które sporządzone zostaną po dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia; przepisy te nie zmieniają ustępu 2 art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1 czerwca 1927 r. o popieraniu rozbudowy i rozwoju gospodarczego miasta i portu Gdyni (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 452).

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. Rz. P. z dnia 24 marca 1928 r. Nr. 36, poz. 335).

Przepisy o państwowej służbie cywilnej.

155.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 lutego 1928 r.

w sprawie zmiany rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. o komisjach kwalifikacyjnych.

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) zarządza się co następuje:

§ 1. W § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 stycznia 1925 r. o komisjach kwalifikacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 50) dodaje się jako

ustęp końcowy, nowy ustęp w brzmieniu następującem:

„W administracji wojskowej członkami komisji kwalifikacyjnej mogą być ustanowieni oficerowie".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów:
J. Piłsudski

(Dz. U. R. P. z dn. 26.III.1926 r., Nr. 40, poz. 389).

156.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustępie pierwszym art. 115 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 marca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 255), wstawia się w miejsce wyrazu „sześciu' wyraz „siedmiu".

Art. 2. Termin ustalenia urzędników i funkcjonarjuszów niższych, określony w art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 grudnia 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 114, poz. 969), przedłuża się do dnia 31 marca 1929 r.

Art. 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom we właściwym dla każdego z nich zakresie działania.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Reczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa
(—) *K. Nezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. Ust. Rz. P. z dnia 26 marca 1928 r. Nr. 38, poz. 367).

157.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o komisjach weryfikacyjnych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Osobom, pozostającym w służbie państwowej, w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, którym przysługiwało na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436) prawo do zaliczenia do wysługi lat czasu poprzedniej służby państwowej lub samorządowej w b. państwach zaborczych, względnie czasu pracy zawodowej, czas ten może być zaliczony do czasu służby, jeżeli zaliczenia na podstawie wyżej wymienionych ustaw nie dokonano bez winy tych osób, oraz jeżeli osoby te zgłoszą swoje prawa w terminie do dnia 31 grudnia 1928 r.

Art. 2. Celem wykonania niniejszego rozporządzenia utworzone zostaną przy wszystkich władzach naczelnych komisje weryfikacyjne, których skład i tryb postępowania określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 3. Zaliczenie dokonane na podstawie niniejszego rozporządzenia wywiera te same skutki prawne, jak zaliczenie dokonane na podstawie ustaw z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65,

poz. 429 do 436) z tem wyjątkiem, że nie dają prawa do dodatku za wysługę lat, oraz do różnicy uposażenia za czas od dnia 31 grudnia 1928 r.

Art. 4. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz właściwym Ministrom.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Reczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Nezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *W. Stanewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) ***Bogusław Miedziński.***

(Dz. Ust. Rz. P. z dnia 26 marca 1928 r. Nr. 38, poz. 368).

158.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 17 lutego 1922 r. o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 28 lipca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 582) i ustawą z dnia 21 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 307) wprowadza się następujące zmiany:

1) W art. 2 ustawy dodaje się jako ustęp końcowy, nowy ustęp w brzmieniu następującem:

„W skład komisyj dyscyplinarnych i wyższej komisji dyscyplinarnej dla urzędników i funkcjonarjuszów niższych w dziale Ministerstwa Spraw Wojskowych wchodzić mogą oficerowie:

2) W ustępie 1 art. 10 ustawy dodaje się zdanie następujące: „W dziale Ministerstwa Spraw Wojskowych mogą być rzecznicy i ich zastępcy wyznaczani z grona oficerów".

Art. 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wojskowych.

Art. 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister
Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. z dnia 28 marca 1928 r. Nr. 38, poz. 369).

159.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

w sprawie zmiany niektórych przepisów o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska oraz sędziów i prokuratorów.

Na zasadzie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. W art. 7 ustęp ostatni, zdanie ostatnie ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) dodaje się po słowach:

„Jeżeliby jednak następny szczebel w danej grupie był " słowa: „równy lub".

Art. 2. Art. 10 ustęp ostatni wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r. uchyla się.

Art. 3. W art. 15 wymienionej ustawy z dnia 9 października 1923 r. skreśla się wyraz „stałym", a w art. 19 ustęp 1 tejże ustawy słowo „stali".

Art. 4. Do art. 14 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107) dodaje się następujący ustęp:

„Sędziowie i prokuratorzy jednak, którzy w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej byli już sędziami sądu apelacyjnego lub prokuratorami przy tym sądzie, a przed zamianowaniem ich na to stanowisko pobierali na zasadzie ustawy z dnia 13 lipca 1920 r. o uposażeniu sędziów i prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 436) w grupie II uposażenia dodatek starszeństwa w kwocie 2.100 mk. lub 2.400 mk. otrzymują w grupie C, jeżeli pobierali w grupie II uposażenia dodatek starszeństwa w kwocie 2.100 mk. uposażenie wyższe o jeden szczebel, jeżeli zaś pobierali w ostatnio wymienionej grupie dodatek starszeństwa w kwocie 2.400 mk. uposażenie wyższe o dwa szczeble od uposażenia, jakieby im przysługiwało na mocy poprzedniego ustępu".

Art. 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu, Ministrowi Sprawiedliwości oraz innym właściwym ministrom.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 marca 1928 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
(—) *J. Piłsudski.*

Minister:
(—) *K. Bartel.*

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) *Sławoj Składkowski.*

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) *August Zaleski.*

Minister Skarbu:
(—) *G. Czechowicz.*

Minister Sprawiedliwości:
(—) *A. Meysztowicz.*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) *Dr. Dobrucki.*

Minister Rolnictwa:
(—) *K. Niezabytowski.*

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) *E. Kwiatkowski.*

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Robót Publicznych:
(—) *Moraczewski.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Minister Reform Rolnych:
(—) *Witold Staniewicz.*

Minister Poczt i Telegrafów:
(—) *Bogusław Miedziński.*

(Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 370, z dnia 26 marca 1928 r.).

Drukarnia Państwowa, Miodowa 22, Nr. 40681. 5.IV. 28. 7500.